

Yeni YOL

15 iyul 2017-ci il
№013 (51)

yeni_yol@mail.ru / İCTİMAİ QƏZET / “იენი იოლი” საზოგადოებრივი გაზეთი / qəzet 17 iyun 2015-ci il tarixindən nəşr olunur

TÜRKİYƏ, AZƏRBAYCAN VƏ GÜRCÜSTAN ƏMƏKDAŞLIĞI DÜNYA ÜÇÜN NÜMUNƏDİR

XXII Ümumdünya Neft Konqresindəki çıxışı zamanı Türkiyənin Baş naziri Binəli Yıldırım enerji siyasətinin son məqsədinin xalqların rifahı, enerji təhlükəsizliyi və enerji ehtiyatlarının diversifikasiyasının təmin edilməsi olduğunu bildirdi.

Onun sözlərinə görə, Ankara enerji istehsalçısı və ya işəhlakçısı olmasından asılı olmayaraq, sülh və əməkdaşlıq uğrunda çıxış edən bütün

qonşu ölkələrin enerji təhlükəsizliyinə öz töhfəsini verməyə çalışır.

Binəli Yıldırım Türkiyə, Azərbaycan və Gürcüstanın dünyaya regional qarşılıqlı fəaliyyətin səmərəliliyini nümayiş etdirdiklərini, Bakı-Tbilisi-Ceyhan və Bakı-Tbilisi-Ərzurum layihələrinin gerçəkləşdirilməsinin buna əyani misal olduğunu vurğulayıb.

Binəli Yıldırım deyib: “Üç ölkə “Cənub qaz dəhlizi”, xüsusilə də onun əsas həlqəsi olan Transadadolu qaz kəməri layihəsini (TANAP) gerçəkləşdirərək, əməkdaşlığı davam etdirir. TANAP qaz xəttinin 2018-ci ildə işə düşməsilə Türkiyə hər il Azərbaycandan əlavə altı milyard kubmetr qaz alacaq. Bundan əlavə 2020-ci ildən bu boru xəttilə Avropaya 10 milyard kubmetr qaz nəql olunacaq. Bu qaz Avropa ölkələrinin bazarlarına “Cənub qaz dəhlizi”nin bir hissəsi olan Transadriatik qaz xətti vasitəsilə veriləcək”.

EURASİAREVIEW: YENİ HƏRBİ BLOK YARADILIR

Türkiyə, Azərbaycan və Gürcüstan hərbi dairələrinin nümayəndələri müəmmadi görüşlər keçirir, bu görüşlərin hərbi-siyasi bloka çevrilməsi realdır. Bu barədə Eurasia Review nəşri yazıb.

Nəşrin yazdığına görə, bu blokun reallaşmasına bir sıra amillər mane olur və belə bir ittifaqın yaradılması hələ bir az vaxt aparacaq. Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin xarici siyasi hədəfləri bir-birindən fərqlənir. Belə ki, Gürcüstanın avroatlantizmi, Azərbaycanın neytrallığı, Türkiyənin münaqişə regionlarına müdaxiləsi bu ittifaqın yaranmasını hələlik qeyri-mümkün edir. Baxmayaraq ki, bu üç dövlət regional iqtisadi siyasətdə çox yaxın əməkdaşlıq mühitinə malikdir.

Bununla yanaşı, qeyd etmək lazımdır ki, əgər Ankara Qarabağ münaqişəsində Bakımı dəstəkləyirsə, Gürcüstan Ermənistanla sıx iqtisadi əlaqələrə malikdir.

Hər 3 ölkənin xarici işlər və müdafiə nazirlikləri arasında hərbi ittifaqın yaradılması müzakirə obyektinə olmasa da, energetika və nəqliyyat sahəsində əməkdaşlıq yüksək səviyyədə davam edir.

Türkiyənin strateji araşdırmalar mərkəzinin sədr əvəzi Məsud Özkan üç dövlətin birləşmə gücünün zaman-zaman artdığını və halqanın ən möhkəm tərəfi olan Türkiyənin maraqlarından asılı olduğunu vurğulayıb.

PREZİDENT: GÜRCÜSTAN AVROPA YOLUNDA UĞURLA İNKİŞAF EDİR

Batumidə keçirilən “Gürcüstanın Avropa yolu” konfransında nitq söyləyən Gürcüstan Prezidenti Georgi Marqvelaşvili bildirdi: “Gürcüstan Avropa proseslərinə təkcə Avropa rifahı axtaran ölkə kimi deyil, həm də Avropa dəyərlərinə öz töhfəsini verən ölkə kimi daxil olur”.

Prezident Batumidə artıq 14-cü dəfə kon-

frans keçirildiyini qeyd edib. Bu konfrans gürcü xalqının tarixi seçimini, il ərzində dövlətin və cəmiyyətin keçdiyi mərhələləri və atdığı addımları göstərir.

Marqvelaşvili bəyan edib: “Məmnunluqla deyə bilərəm ki, bu yolda gürcü dövləti və gürcü cəmiyyəti uğurla inkişaf edir. Ötən konfransda biz assosiasiya haqqında müqavilənin imzalanması və azad ticarət nəticəsində Gürcüstanın əldə etdiyi nailiyyətlər barədə danışdıq. Bu gün biz vizanın sadələşdirilməsi prosesində dövlətimizin əldə etdiyi nailiyyətlərdən danışırıq.

Gürcüstan Avropa proseslərinə təkcə Avropa rifahı axtaran ölkə kimi deyil, həm də Avropa dəyərlərinə öz töhfəsini verən ölkə kimi daxil olur.

Gürcüstan Avropa proseslərinə nadir Avropa mədəniyyəti, Avropa dəyərləri əsasında yaranmış çoxəsrlik mədəniyyət verir”.

AVROPA İNVESTİSIYA BANKI GÜRCÜSTANA 250 MİLYON AVRO KREDİT AYIRACAQ

Avropa İnvestisiya Bankı (AİB) Gürcüstana ölkənin yol infrastrukturunun bərpası və tikintisi üçün 250 milyon avro kredit ayıracaq. Bu barədə AİB və Gürcüstanın Maliyyə Nazirliyi məlumat yayıb.

Müvafiq kredit müqaviləsini iyulun 13-də Gürcüstanın maliyyə naziri, baş nazirin birinci müavini Dmitri Kumsişvili, Gürcüstanın regional inkişaf və infrastruktur naziri Zurab Alavidze və AİB-in vitse-prezidenti Vazil Xudak imzalayıblar.

Bu 250 milyon avro 235 kilometr uzunluğunda əsas və ikinci dərəcəli yolların bərpası və tikintisi üçün bankın Gürcüstana ayırdığı 500 milyonluq kreditin ikinci tranşıdır.

AİB Vardnili və İnquri su elektrik stansiyalarının bərpası üçün əlavə 3,5 milyon avro da ayıracaq. Bu vəsait Avropa Yendənqurma

və İnkişaf Bankının Vardnili SES-də bərpa işlərinin başa çatdırılması üçün verdiyi 20 milyonluq maliyyə vəsaitinə əlavə olunacaq.

AİB-in vitse-prezidenti Vazil Xudak AİB və Gürcüstan arasında on il ərzində uğurlu əməkdaşlıq olduğunu və indiyədək AİB-in Gürcüstanın 1,5 milyard avro ümumi dəyəri olan 21 layihəsini maliyyələşirdiyini söyləyib.

ƏCNƏBİ TURİSTLƏRİN SAYINA GÖRƏ GÜRCÜSTAN REKORD VURUR

Yanvar-iyun aylarında Gürcüstana üç milyon əcnəbi gəlib. Bu, ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 13,4% və ya 354 400 nəfər çoxdur.

Gürcüstan Milli Turizm İdarəsinin məlumatına görə, ölkədə bir sutka və ya daha artıq qalanların sayı 1,3 milyon nəfər təşkil edib, bu, 2016-cı ilin analoji dövrü ilə müqayisədə 29,1% çoxdur.

Azərbaycan (artım 7,4%), Ermənistan (artım 16,2%), Türkiyə (azalma 15,9%) və Rusiyadan (artım 27,5%) gələnlərin sayı daha çox olub.

Gürcüstan altı ay ərzində Avropa İttifaqı ölkələrindən daha çox turist qəbul edib.

İran, Özbəkistan, Səudiyyə Ərəbistanı,

Hindistan, İsrail və Çindən gələnlərin sayında da artım qeydə alınıb.

İyun ayında Gürcüstana 666,4 min əcnəbi səfər edib. Bu, ötən illə müqayisədə 147,7 min nəfər və ya 28,5% artım deməkdir. Gürcüstanda 24 saat və ya daha artıq müddətdə qalan turistlərin sayı iyun ayında 328,3 min nəfər olub, artım 98,7 min nəfər və ya 43% olub.

2017-ci ilin birinci rübünün məlumatlarına görə, xarici turizmdən əldə olunan gəlir 434,6 milyon dollar olub. Bu, ötən illə müqayisədə 82 milyon dollar və ya 23,3% çox deməkdir.

2017-ci ilin birinci kvartalı üzrə ÜDM-də turizmin payı 6,8% (artım 0,8%) təşkil edir. 2016-cı ildə isə ÜDM-də turizmin payı bütövlükdə 7,1% təşkil etmişdi (artım 11,8%).

MÜTALİƏDƏN YADIRĞAMIŞ TOPLUM

2

CƏMIYYƏTİMİZİN DÜŞDÜYÜ MÜBTƏLA-ERKƏN EVLİLİK

3

MULTİKULTURALİZM SAHƏSİNDƏ BAŞ VERƏN QABARMA VƏ ÇƏKİLMƏLƏR

4

GƏLƏCƏYİNİ GÜNÜLƏYƏNLƏR

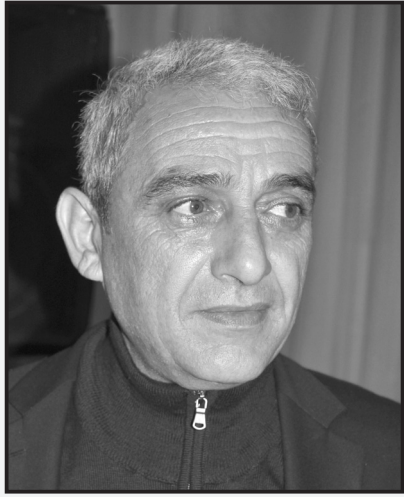
5

ADLARIMIZIN DÜNƏNİ VƏ BU GÜNÜ

6

MİRVARİNİ QAÇIRANLAR

7

MÜTALİƏDƏN YADIRĞAMIŞ TOPLUM

Afiq MUXTAROĞLU
amuxtaroglu@mail.ru

Münasibət bildirmək istədiyim mövzuya, təvazökarlıqdan kənar sayılsa da, yazılarımda bu və ya digər dərəcədə toxunmuşam. Məndən öncə də bu məsələyə münasibət bildirənlər olub və bundan sonra da bu mövzunu ələ alıb, incələmək istəyənlərin olacağına adım kimi inanıram. Rastlaşdığım dost-tanış, qohum-əqraba uşaqlarının kitab ağzı açmamasından, bütün günü bilgisayarın arxasında əyləşib nələrsə izləməsindən və ya televiziya kanallarında hansısa seriallara baxmasından şikayətlənir. Belə məqamda mənim ona verəcəyim məsləhətin yararlı olub-olmayacağına deyə bilmərəm, amma mən bu yaxınlarımda arasında ərkim çatanlara bir-iki ağır söz yapırdırmadan da keçmirəm. Mənim ağır sözüm də ondan ibarət olur ki, qadan alım, sən özün sonuncu dəfə əlinə nə vaxt kitab götürmüşsən, sən nə vaxt kitab oxuyursan ki, oğul-uşağın da səndən nümunə götürüb, mütaliəni vərdiş edər?

Deyək ki, mənim bu yaxınlarımda sadəcə peşə adamları ola bilərlər, kitabdan cindən-şeytandan qorxan sayaq qorxa bilərlər və iti görüm, qurdu görüm deyib, kitaba yaxın durmaya bilərlər. Axı, əksər özünü ziyalı sayanlarımız – müəllimlərimiz, həkimlərimiz, mühəndislərimiz də sonuncu dəfə nə vaxt və hansı kitabı oxumalarını xatırlaya bilmirlər. Bax, bəla burasındadır, ziyalı kitab oxumayan toplumun fəhləsi, kəndlisi kitab oxuyarmı, ki, kitabla dostluq edərmi? Ali məktəbdə oxuduğu ədəbiyyatla kifayətlənən ziyalılarımızın bu xalqa inanmıram ki, verməyə nəyisə ola. Onların fəaliyyətsizliyi, ətaləti toplumun yerində saymasına, donuq həyat tərzini keçirməsinə gətirib çıxarmırmı? Elə oğurluğun, erkən evliliyin, rüşvətin, mənaviyyətsizliyin kökündə bizim kitabdan uzaq düşməmiş durmurmu? “Oğul mənimdir əgər, oxutmuram, əl çəkin, Eyləməyin dəngəsər, oxutmuram, əl çəkin” – deyən Sabirin zamanından bu yana biz eyni problemi yaşamırıqmı?

Arada az qala məni bir bədbin, pessimist hava basırdı və az qala bu yazımı niyə yazıram, gözlərimi, ən ümdəsi də qafamı niyə xarab edirəm, bilgisayarın düymələrini boş-boşuna nədən taqıldadıram, gecənin gird yarısı gedib niyə şirincə yuxumu yatırıram kimi əcaib suallar, bəlkə də hallüsinasiyalar, qarabasmalar yaxamdan yapışmış əl çəkmək istəməirdi. Az qala Mirzə Fətəli yazdı, Zərdabi dedi, Sabir satira atəşinə tutdu, Mirzə Cəlil ömrünün sonuna qədər bu yolda çarpışdı, nə dəyişdi, mən yazsam nə dəyişəcək deyib, mövzunun bir daş altına, bir daş da üstünə qoymaq niyyətinə düşdüm. Amma mən də az aşın duzu deyiləm, tərsin, höcətin biriyəm və düzü başladığım işi yarıda buraxmağı özümə sığışdırmadım. Allah kərimdir deyib, yazımın davamını gətirməyin daha doğru yol olduğuna və susmaqdan ürəyimi boşaltmağın doğruluğuna özümün inandırıdım. Həm də iki xəbər məni mövzunu davam etdirməyə ruhlandırdı.

Saytlardan birində gözüme dəyən xəbər beynimdə bir neçə sual doğurdu və bu suallara cavab aramağa qərar verdim. Xəbərdə Zuqdidə bələdiyyəsinin Axalkaxati kənd məktəbinin gürcü dili və ədəbiyyatı müəllimi 72 yaşlı Luara Calaqoniyanın Şota Rustavelinin “Pələng dərisi geymiş pəhləvan” poemasını başdan ayağa əzbər bildiyi söylənirdi. O da vurğulanırdı ki, bu yaşlı müəllimə Gürcüstanda poemani əzbər bilən bir neçə nəfərdən biridir. Əhsən, ustasına bərəkəllah deməkdən başqa heç nəyə ehtiyac qalmır. Mən bu məqamda tək bircə sual vermək istəyirəm: əcəba, bizdə neçə müəllim, deyək ki, Nizaminin və ya Füzulinin bir poemasını və ya “Kitabi-Dədə Qorqud” dastanını əzbər bilib, bunu da şagirdlərinə təlqin edə bilər? Və bu xəbər məni ötən əsrin 80-ci illərinə aparıb çıxardı. Tanıdığım orta təhsilli bir gürcü qızının Markesin romanlarını mütaliə etməsinə xatırladım və yenə bir sual verməkdən özümü saxlaya bilmirəm: görəsən bizim ədəbiyyat müəllimlərimiz Q. Q. Markesi tanıyırlarmı, heç olmasa onun məşhur “Yüz il tənhalıqda” romanını oxuyublarmı? Bu xəbər mənim yadıma bir şeyi də saldı: keçmiş dövrlərdə gürcü qızları gəlin köçərkən, ər evinə gürcülər üçün əziz olan bir neçə kitabı çəhiz olaraq aparırdılar. İçimdə təbii bir sual da yarandı: görəsən gürcü qızları bu ənənəni yaşadırlarmı? Görəsən, bizim qızlar da kitabdan cehiz tutarlarmı?

İndi keçək ikinci xəbərə. BMT-nin xəbərlər xidməti dünyada ən çox kitab oxuyan ölkələrin ilk onluğunu təqdim edir və ilk onluğun birincisi Hindistandır. Xəbəri maraqlı edən məqam ondan ibarətdir ki, əhalisinin 1/3-dən çoxu savadsız olan Hindistanda əhali orta hesabla hər həftə 10,7 saat kitab oxuyur. Siyahının beşincisi olan Misir əhalisi isə həftədə 7,5 saat, yəni gündə təxminən mütaliyə bir saatdan bir qədər artıq vaxt sərf edir. Onluğun sonuncusu olan Norveçdə isə insanlar həftədə mütaliə üçün cəmi 6,8 saat vaxt ayıra bilərlər. Mən siyahıdan üç nümunə verməklə demək istəyirəm ki, bu ölkələrin əhalisi kitab oxumaq üçün hər gün aşağı-yuxarı 1-1,5 saat vaxt itirirlər. Bu məqamda yenə sual meydana çıxır: bəs biz orta hesabla mütaliyə nə qədər vaxt sərf edirik? Qeybətə, boş dənizlərə, axmaq-axmaq işlərə xərclədiyimiz vaxtla mütaliyə ayırdığımız vaxtı tutuşdursaq özümüzü bunu müəyyənləşdirməkdə çətinlik çəkmərik. Qorxuram ki, müqayisəmiz bizi mütaliədən yadırgamış bir toplum kimi tanıdır.

Yazımı İohan Volfqanq Hötenin bu məşhur deyimini ilə tamamlamaq istəyirəm, inanıram ki, sizin də ürəyinizcə olacaq: “Axmaq bir adamla söhbət etməkdənsə, pis bir kitab oxumaq yaxşıdır”. Nə deyirsiniz?

ƏRDOĞAN ƏSAS HƏDƏFİN TÜRKİYƏ OLDUĞUNU BİLDİRDİ

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan əsas hədəfin Suriya, İraq, Qətər deyil, Türkiyə olduğunu bəyan edib. R. T. Ərdoğan Türkiyədə 15 iyul hərbi çevriliş cəhdinin ildönümü ilə bağlı iyulun 12-də hakim Ədalət və İnkişaf Partiyasının qərargahında keçirilən “15 Milli iradənin zəfəri” adlı paneldə çıxış edərək Türkiyənin Suriya, İraq və Qətərlə nə üçün maraqlandığını deyənlərin olduğunu vurğulayıb.

Cümhuriyyət Xalq Partiyasının (CHP) sədri Kamal Kılıçdaroğlunun belə mövqedən çıxış etdiyini qeyd edən R. T. Ərdoğan deyib ki, o, məsələnin Türkiyə olduğunu anlamayıb, Ankaradan İstanbula yürüş keçirənlərə Allah ağıl versin: “15 iyul mübarizəmizin zirvəsidir. Bu mübarizə davam edəcək. CHP sədri deyir ki, həbs olanlar azad edilsin, fəvqəladə

vəziyyət rejimi ləğv olunsun. Bu sözlərdən məmnun olanlar FETÖ-çülər, PKK terrorçularıdır. Məhkəmələrimiz hərbi çevrilişdə iştirak edənlərə və onlara dəstək verənlərə cəzalarını verənə qədər bu mübarizə davam edəcək. Fəvqəladə vəziyyət rejimi terror təşkilatları ilə mübarizəyə ehtiyac qalmayana qədər davam edəcək”.

15 İYULDA BAŞ VERƏN ÇEVİRİLİŞ CƏHİDİ HAQQINDA BİR NEÇƏ SÖZ

2016-cı ildə Türkiyədə baş verən 15 İyul hadisələrinin ildönümü başa çatdı. Şəhidlərə Allahdan rəhmət, qazilərə sağlam ömür diləyirik. 15 İyul əsgər geyimli terroristlərin iqtidarı ələ keçərmək, ölkəni və milləti bölmək məqsədiylə üst təbəqədəki bəzi rütbələrin də dəstəyi ilə edilən çevriliş cəhdinin tarixidir. Çevriliş cəhdi Türkiyə üzərində

demokratiya keşiyində duran xalq, yeni bir çevriliş cəhdinə qarşı hazırlıqlı olduğunu və ucunda ölüm olsa belə vətəninə qoruyacağını bütün dünyaya sübut etdi. Bu şanlı müdafiə qarşısında qarışıqlığa düşən Türkiyənin düşmənləri, çevrilişdə iştirak edən xainləri qorumaq üçün ölkələrinin qapılarını açdılar, ölkələrində onlara Türkiyə əleyhinə fəaliyyət göstərmələrinə şərait yaradaraq icazə verildilər.

Əslində 15 İyul şübhəsiz ki, Türkiyə üçün olduğu qədər də, dünya üçün də çox əhəmiyyətli bir tarixdir.

Çünki bu günə qədər bir çox dövlətlərdə bu cür hadisələr baş vermiş olsa da, millət tankların və silahların qarşısına çıxsa da 15 iyulda olduğu kimi çevriliş cəhdini önləməyə müvəffəq ola bilməmişdir. Bu da Türk millətinin bir daha nə qədər yenilməz, vətənpərvər millət olduğunun sübutudur.

O gecə xalq prezident Rəcəb Tayyib Ərdoğanın çağırışı ilə küçələrə axın etdi və vətəni, milləti parçalanmaqdan qurtardı.

15 İyul Türk millətinin cəsəret dastanıdır. Döyüş təyyarələrinin bombalarına, tanklara qarşı milli iradə nümayiş etdirən və vətəninə heç bir silahı olmadan qoruyan millətin 15 İyulda çevrilişçilərə qarşı qazandığı zəfəri qeyd etmək ən təbii haqqdır.

H. Hacıyev

əməli olan terror təşkilatları və dövlətlər tərəfindən açıq və ya gizli olaraq dəstəklənmişdir. Çevrilişçilər Türk Silahlı Qüvvələrinə aid olan hər cür silahı istifadə etməkdən belə çəkinməmiş, silahsız xalqın üzərinə atəş açmışlar. Ölümü gözləyən qabağına alaraq çevrilişçilərə etiraz edən Türk xalqı 249 şəhid və 2183 qazi verərək çevrilişi basdırmışdır.

15 İyul 2016-cı ildən başlayaraq bir ay

TBİLİSİDƏ 15 İYUL ŞƏHİDLƏRİ YAD EDİLDİ

İyulun 15-də Tbilisi Cümə Məscidində bir il bundan əvvəl Türkiyədə baş vermiş çevriliş cəhdinin qarşısının alınmasında canlarından keçən şəhidlərin xatirəsinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Tədbiri Tiflis Cümə Məscidinin imamı Ramil Hüseynəliyev açdı, mərasimə qatılanları salamlayaraq, sözü II Kosalı İslam Mədrəsəsinin müdiri Natiq Əliyevə verdi. Natiq Əliyevin müqəddəs Qurandan oxuduğu surələrlə tədbir davam edib.

Bundan sonra Bütün Gürcüstan Müsəlmanlar İdarəsinin Müftisi Hacı Yasin Əliyev çıxış edərək, 15 İyul gecəsi Vətən uğrunda həlak olanların şəhidlik məqamına yüksəldiyini dilə gətirdi.

Daha sonra mərasim şəhidlərin adına Süleyman Çələbinin Mövludi-Şərif kitabından

oxunan mövludla davam etdirildi.

BGMİ-nin Kvevo Kartli müftisi Etibar Eminov da öz çıxışında Türkiyə dövlətinin bütövlüyü uğrunda şəhid olanları rəhmətlə yad edərək, onların xalqın xatirəsində əbədi yaşayacağını dilə gətirdi.

Türkiyənin Diyanət İşləri Başqanlığının Tiflis din işləri müşaviri Nəbi Gümüş də öz çıxışında 15 İyul hadisələrinin ölkə tarixinin ən parlaq səhifələrindən biri olduğunu, bu hadisələrin gedişində həlak olanların isə şəhidlik zirvəsinə ucaldığını vurğuladı.

Türkiyə Respublikasının Gürcüstandakı səfiri Zeki Levent Gümrükçü çıxışında 15 İyul hadisələri gedişində türk xalqının öz dövlətinin keşiyində durduğunu, ölkəni daxili və xarici güclərin parçalamaq cəhdindən xilas etdiyini bildirdi.

TBİLİSİDƏ “QADINA QARŞI ZORAKILIĞIN QARŞISININ ALINMASINDA DİNİN ROLU” MÖVZUSUNDA KONFRANS KEÇİRİLİB

Gender bərabərliyi, qadınlara qarşı zorakılıq və ailə zorakılığı məsələləri üzrə idarələrarası komissiya, Gürcüstan Müsəlmanları İdarəsi, “XXI əsr” Birliyi və BMT-nin Əhali Fondunun Gürcüstan ofisi tərəfindən Tbilisidə konfrans keçirilib.

Din, dövlət, elm və ictimaiyyət xadimlərinin iştirak etdiyi konfransda öncə Gürcüstan Patriarxlığının dinlərarası nümayəndəsi Tea Qoqotışvili çıxış edərək Gürcüstanda qadına qarşı zorakılığın və erkən evliliyə problemlərinin hələ də qaldığını bildirdi. O qeyd etdi ki, bu problem nəticəsində qızlar cəmiyyətdən təcrid olunur, təhsil imkanlarından məhrum olurlar.

Konfransda Gürcüstan parlamenti sədrinin müavini Giorgi Volski, Gürcüstan parlamentinin Gender bərabərliyi şurasının üzvü Dimitri Tskitışvili, Gürcüstan Daxili işlər nazirliyi, Ədliyyə nazirliyi, Elm və Təhsil nazirliyi, Barışıq və Vətəndaş Bərabərliyi məsələləri üzrə Dövlət nazirliyinin əməkdaş və nümayəndələri, BMT-nin əhali fondunun (UNFPA) Gürcüstan ofisinin rəhbəri Lela

Bakradze və başqaları çıxış edərək mövcud problemlə bağlı fikirlərini bildirdilər. Onlar bir çox problemlərin həllində dövlət və cəmiyyətin və eyni zamanda dini icmaların birgə fəaliyyətini olduqca vacib hesab etdilər.

Konfransda çıxış edən Gürcüstan Müsəlmanları İdarəsinin şeyxi Hacı Ramin İgidov isə İslam dinində qadının dəyəri və erkən evlilik məsələsinə toxunub. O, İslamda evlilik üçün konkret yaş müəyyən olunmadığını, evlənməkdə əsas şərtin cütlüklərin evliliyə hazır olub hər cəhətdən imkan və qüdrət əldə etməli olduqlarını söylədi. O, qeyd edib ki, dinimizə görə evlənməkdə məqsəd cütlüklərin xəşbəxtliyi, sağlam ailə sahibi olması, gələcəyə sağlam övlad bəxş etməsidir. O təəssüflə əlavə etdi ki, hələ də bioloji və fizioloji baxımdan evliliyə hazır olmayan gənclərin ailə qurması və bu cür ailələrin dağılması halları müşahidə olunmaqdadır.

Gürcüstan Müsəlmanları İdarəsinin Şərqi Gürcüstan üzrə müftisi Hacı Yasin Əliyev çıxışında gənclərin erkən yaşlarında evlənməkdən çox elm öyrənməyə üstünlük vermələrinin önəmindən danışdı. O hədislərdə qadınların kişilərə əmanət olduğunu söyləyərək qadın hüquqlarına işarə edib. Qızların sünnəti məsələsinin isə İslamla heç bir əlaqəsinin olmadığını bildirdi.

Sonda iştirakçıların fikirləri dinlənilib, onları maraqlandıran suallar cavablandırılıb və bəyanat qəbul olunmaqla konfrans yekunlaşıb.

GÜRCÜSTANDA MİLLİ AZLIQLARIN YENİ TƏHSİL PROQRAMI HAZIRLANIB

Gürcüstanın Barışıq və Vətəndaş Bərabərliyi Məsələləri üzrə Dövlət Nazirliyi “Milli azlıqların yaşadığı regionlarda iki dil bilən müəllimlərin seçimi” adlı layihə hazırlayıb. İyulun 11-də layihə ictimaiyyətə təqdim olunub.

Tədbirdə çıxış edən dövlət naziri Ketevan Sixelaşvili qeyd edib ki, layihənin əsas məqsədi milli azlıqların yaşadığı bölgələrdə təhsilin keyfiyyətini artırmaqdan, milli azlıqların müəllimlərini işlə təmin etməkdən, gənclərin pedaqoji təhsilə marağını artırmaqdan ibarətdir. O, əlavə edib ki, bu layihəni ölkənin Təhsil və Elm Na-

zirliyi dəstəkləyib.

Ölkənin təhsil və elm naziri Aleksandr Cəcelava bildirib ki, layihədə gürcü dilini və ana dilini təmiz bilən, bakalavr diplomu olan gənclər iştirak edə bilərlər.

Qeyd edilib ki, müsabiqə iki mərhələdə keçiriləcək. Müsabiqənin hər iki turunu uğurla keçən gənclər ixtisasları üzrə köməkçi müəllim kimi işləyib, yüksək maaş ala bilərlər.

Tədbirdə iştirak edən milli azlıqların nümayəndələri Gürcüstan hökumətinin bu addımını yüksək qiymətləndiriblər.

SÜRÜCÜLƏR 2016-CI İLDƏ

74 MİLYON LARİDƏN ÇOX CƏRİMƏ ÖDƏYİBLƏR

İnformasiya Azadlığının İnkişafı İnstitutu DİN-nə istinadən Gürcüstanda yol hərəkəti qaydalarını pozanların 2016-cı ildə ümumilikdə 74,1 milyon larıdan çox cərimə ödədikləri barədə məlumat yayıb.

İl ərzində 1,4 milyondan çox cərimə yazılıb, bunun da 280 mindən çoxu video cərimələrdir. Cərimələrin 70%-dən çoxu sürət artımına, qarşı şəridə çıxmağa və digər pozuntulara görə tətbiq edilib.

2016-cı ildə sürət artımına görə ümumi cərimələrin məbləği 10 milyon ları, qarşı şəridə çıxmağa görə isə 3,5 milyon larıdan artıq olub.

Avtomobilərin sərxoş vəziyyətdə idarə olunmasına görə ötən il 31 min cərimə yazılıb.

Təhlükəsizlik kəmərlərinin bağlanmamasına görə 50 min, sükan arxasında mobil telefonla danışmağa görə isə 157 min cərimə yazılıb.

Rəsmi məlumata görə, Gürcüstanda 2016-cı ildə 6,9 mindən çox qəza baş verib və bu qəzalar

nəticəsində 581 nəfər həlak olub, 9,9 min nəfərdən çox isə zərər görüb.

Qəzaların baş verməsinin 29%-i düzgün manevr edə bilməmə, 23%-i yüksək sürət və yalnız 4%-i sərxoşluq nəticəsində baş verib. Qəzaların 19%-inin baş vermə səbəbi isə müəyyənləşdirilməyib.

CƏMIYYƏTİMİZİN DÜŞDÜYÜ MÜBTƏLA - ERKƏN EVLİLİK

Hacı BƏKİROĞLU

kafkasli@mail.ru

Qəzetimizin bu sayı üçün yazı hazırlamaq məqamı gəldikdə mövzu üçün bir o qədər də düşünməli olmadım. Çünki son zamanlarda cəmiyyətimizdə bir neçə təşkilatın bir araya gələrək müzakirə etdikləri bir mövzu olan erkən evlilik haqqında yazmaq istədim.

Niyə bu mövzu haqqında yazmaq istədim? Çünki müzakirə olunan mövzu hərlənib-fırlanıb sonda gətirilib İslam dininə bağlanılır. Mən də istədim ki, bir müsəlman kimi və bir vətəndaş kimi bu mövzuya fikir bildirim.

Bəri başdan onu qeyd edim ki, bu mövzu əsrlər boyu olub, bundan sonra da davam edəcək. Hər bir dövlət öz konstitusiyasında nikah üçün bir yaş həddi təyin edib. Bu, bəzilərində 16, bəzilərində 18, bəzilərində də müxtəlif rəqəmlərdir.

Mənə görə bir problemi həll etmək üçün o problemin kökünü araşdırıb və bu problemə yol açan amilləri ortadan qaldırmaq lazımdır. Bunun üçün də yeniyetmələri bu haqda məlumatlandırmaq lazımdır. Əlbəttə bu məsələ bugünkü cəmiyyət üçün ciddi bir problemdir. Çünki evləndirilən qız uşaqları hələ ailə məfhumunu qavramamış, evlilik haqqında məlumatlandırılmamış həyata itələnilirlər. Bir az çətinliyə düşdükdə boşanmaya baş vururlar. Erkən evlənməni ciddi problem kimi ön plana çıxarırsaq, gərək bunun üçün ciddi planlar tökək. Bir neçə min manat cərimə kəsməklə məsələni həll etmək olmaz. Ona görə də bu mövzuda körpələrlə birlikdə valideynlər də məlumatlandırılmalıdırlar.

Bu gün bu məsələni ciddi problem halına gətirən bir çox Avropa ölkəsində bu məsələyə əlaqəli qoyulan qanunlar mənim üçün həm gülməli, həm də qəribə gəldi. Ona görə ki, qanunda deyilir ki, 18 yaşdan aşağı olanlara rəsmi nikaha icazə verilməsin, ancaq qeyri-rəsmi olaraq münasibət yaşaya bilərlər. Məlumdur ki, ömrü boyu Avropada rəsmi evlilik arxa planda olub. Məncə, elə bu qanun bu sahədə apardığımız mübarizəni nəinki asanlaşdırır, tam əksinə daha da çətinləşdirir. Ona görə çətinləşdirir ki, bir tərəfdən də bizdən Avropaya inteqrasiya olmamız istənilir. Gənclərimiz də daha çox bu yöndən inteqrasiya olmağı seçirlər, bu da bizim cəmiyyət üçün daha çox təhlükə yaradır.

İkinci və mənim üçün əsas bir məsələ. Bu mövzunun İslam dininə bağlanması. Əgər məsələyə İslam nöqteyi-nəzərindən baxsaq görürük ki, din evlənmək üçün hər hansı bir yaş həddi qoymur. Evlənmək çağına çatmış və buna gücü və imkanını çatan hər kəs evlənsin deyir. Çünki İslam dini üçün ailə müqəddəs bir məfhumdur.

Elə bu məsələlərlə bağlı 11 iyul tarixində Tiflisdə Gürcüstan Müsəlmanları İdarəsi, “XXI əsr” Birliyi və BMT-nin Əhali Fondunun Gürcüstan ofisi tərəfindən “Erkən evlilik və qadın zorakılığına dini baxış” mövzusunda keçirilən konfransda BGMİ-nin müftisi Hacı Yasin Əliyev bu problemlərin qarşısının alınması üçün Təhsil Nazirliyinin orta məktəblərdə şagirdləri məlumatlandırması üçün din xadimlərinə şərait yaratmasını təklif etdi. O, çıxışında qadınların kişilərə bir əmanət olduğunu və onlara qarşı zorakılığın İslamda qəbulolunmazlığını vurğuladı.

Konfransda çıxış edən BGMİ-nin şeyxi Hacı Ramin İgidov isə İslam dinində qadının dəyəri və erkən evlilik məsələsinə toxundu. O, qeyd etdi ki: “İslamda evlilik üçün konkret yaş müəyyən olunmayıb. O, evlənməkdə əsas şərtin cütlüklərin evliliyə hazır olub, hər cəhətdən imkan və qüdrət əldə etməli olduqlarını söylədi. Evlilik yaşının şəxs, irq, iqlim, irs, fiziki, bioloji, psixoloji və sosial şərtlərə görə və hətta zaman və məkan baxımından da fərqlənə biləcəyinə işarə etdi. O qeyd etdi ki, dinimizə görə evlənməkdə məqsəd cütlüklərin xəşbəxtliyi, sağlam ailə sahibi olması, gələcəyə sağlam övlad bəxş etməsidir. Buna görə tərəflərin evdarlığa, ailəni təmin və idarə etməyə hazır olduqları halda gecikdirmədən Peyğəmbərimizin (s.ə.s) Nikah sünnətinə əməl etmələri tövsiyə olunur.

Odur ki, hər şeyi İslam dininə bağlamamaq lazımdır. Bəzi məsələlər də vardır ki, onlar bəzi bölgələrə və ya millətlərə xas adətlərdir.

Onu da qeyd edim ki hər işin başı elmdir. Əgər bir cəmiyyət elmsizliyə üz tutursa o cəmiyyətdən fəlakət uzaq olmaz. Burda din, dil, irq fərqi yoxdur.

MULTİKULTURALİZM SAHƏSİNDƏ BAŞ VERƏN QABARMA VƏ ÇƏKİLMƏLƏR

Sahib MUSTAFA
sahib1975.sm@gmail.com

Sülh və əmin-əmanlığın təmin olunması yolunda millətlərarası və dinlərarası mədəniyyətlərin bir-biri ilə sıx inteqrasiya etməsi ideyasını irəli sürənlər ayaq üstündə alqışlara layiqdir. İlk başdan dünya miqyasında mülki cəmiyyətin bərqərar olunması üçün irəli atılmış bu fikrə siyasətçilərin də dəstək verməsi təqdirə layiq hadisə idi. Lakin, sonradan siyasətin bu sahəyə də sirayət etməsi sözeğdən ideyanın irəliyə getməsinə sipər oldu. Çox təəssüflər olsun ki, yaşadığımız zaman kəsimində bu yöndə sağlam düşüncəli insanların istəyinin tamam əksini ifadə edən mənzərə yaranmışdır. Əgər, XX əsrin sonu XXI əsin əvvəllərində multikulturalizm təşəbbüsünün gerçəkləşməsinə mülki ümidlər vardırsa, son 10 ildə bu ideyanın gözlər önündə tənəzzülə uğraması acı gerçəkdir. Konkret ölkələrdə bu yöndə aparılan düzgün milli siyasət sayəsində multikultural durumu yalnız “adacıqlar” adlandırmaya olar.

XX əsrin 60-cı illərində irəli sürülən bu ideologiya, 80-ci illərdə müsbət mənada real olaraq öz nəticələrini də göstərmişdir. Həmin illərdə multikulturalizm təşəbbüsü ayrı-ayrı dövlətlərin milli siyasət konsepsiyasının tərkib elementinə çevrilmişdir. Hətta, bu istiqamətdə Avropanı bütün dünyaya örnək kimi də göstərmək olardı. Lakin, sonradan qloballaşan dünyada irq və dini mənsubiyyət baxımından toplumlar arasında nifrət və kin qabarmağa başladı. Mövcud bütün dinlər və məzhəblərarası sıx və qarşılıqlı xoş münasibətləri nəzərdə tutan multikulturalizmin irəliyə getməməsinin bir sıra səbəbləri vardır. İlk olaraq ayrı-ayrı fərdlərin və ya qrupların dünyagörüşündə sosial-mədəni dəyərlərin fobiya hissələrinə yenik düşməsidir. Bundan başqa, dövlətin siyasi elitasını zəbt etmək istəyən siyasi birliklərin milli dəyərləri multikultural dəyərlərdən daha ön plana çəkmək istəyidir. Siyasi arenada ultrasağ meyilli qüvvələr bundan məharətlə istifadə edərək sosial dayaqlarını gücləndirməyə başladılar. Nəticədə ümumbəşəri dəyərlər arxa plana keçir, sağlam düşüncəli insanların çevrəsi daralır, cəmiyyətdə tolerantlıq baxışları deqradasiyaya uğrayır.

Artıq Avropanın aparıcı dövlət liderləri multikulturalizmin Köhə qitədə məğlub olduğunu açıq etiraf edirlər. Almaniya Baş naziri Angela Merkel və İngiltərənin keçmiş hökumət başçısı Devid Kameron bu sahədə Avropanın yenildiyini qəbul etmişdir. Onların fikrincə, buna Afrika və Yaxın Şərqdən Avropaya köç edən qaçqınlar ordusu səbəb olmuşdur. Başqa sözlə desək, immiqrantlar Avropanın uzun illər formalaşmış düzənini pozur, yerli qayda-qanunlara uyğunlaşa bilmir, Avropa cəmiyyətinə inteqrasiya olunmaqda çətinlik çəkirlər. Lakin, göstərilən səbəbləri insani baxımdan bəhanə adlandırmaq olar. Çünki, həmin immiqrantların məmləkətlərini qan gölünə çevirən məhz Avropa və ABŞ-dır. Bu gün Qərbin inkişaf etmiş ölkələri qeyri-ənənəvi və eynicinsli fərdlərin nikahlarını yasaşdırır, amma Avropada hicablı müsəlman qadını görəndə qorxuya düşür. Düzdür, “başqasının məbədində öz qaydalarını diqtə etmək olmaz”, ancaq qonaqpərvərlik və humanizm hissələrini də yaddan çıxarmaq düzgün deyil.

Ölkəmizdə bu yöndəki durum bəlkə də özlərini demokratiyanın beşiyi adlandıran öncül ölkələrə nümunə olmalıdır. Dini və etnik mənsubiyyətindən aslı olmayaraq, fərqli mədəniyyətlərarası dialoq çərçivəsində əsl demokratiya bərqərar ola bilər.

ƏRDOĞAN TÜRKİYƏ VƏ AVROPA İTTİFAQI MÜNASİBƏTLƏRİNİN GƏLƏCƏYİNDƏN BƏHS ETDİ

Türkiyə prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan bildirib ki, əgər Avropa İttifaqı Türkiyəni öz sıralarına qəbul etməkdən imtina etsəydi, onda Ankara rahər nəfəs alardı.

Ərdoğan Bi-bi-si-yə verdiyi müsahibəsində deyib: “Hazırda bizi Aİ liderlərinin sammitlərinə dəvət etmirlər, amma vaxtımızı da nahaq alırlar. İşlərin gerçək vəziyyəti belədir. Əgər Aİ-də desələr ki, Türkiyəni öz üzvlüyümüzdə qəbul et-

mirik, biz rahat nəfəs alarıq və alternativ planların gerçəkləşdirilməsinə başlayarıq”.

Türkiyə prezidentinin sözlərinə görə, ölkə vətəndaşlarının əksəriyyəti Avropa İttifaqına daxil olmaq istəməzlər və Aİ-nin Türkiyəyə münasibətinin səmimi olmadığını bildirirlər. Türkiyə lideri əlavə edib ki, onun ölkəsi hələlik Aİ ilə sıx əlaqə saxlayır və münasibətlərin inkişafı gedisini izləyir.

DONALD TRAMP VƏ VLADİMİR PUTİN G20 SAMMİTİ ÇƏRÇİVƏSİNDƏ GÖRÜŞÜBLƏR

ABŞ prezidenti Donald Tramp və Rusiya prezidenti Vladimir Putinin Hamburqda G20 sammiti çərçivəsində görüşü planlaşdırılmış 30 dəqiqə əvəzinə 2 saat 16 dəqiqə davam edib. Görüş ərəfəsində Rusiya XİN-nin başçısı Sergey Lavrov və ABŞ-ın dövlət katibi Reks Tillerson da iştirak ediblər. Görüşün başlanmasınadək tərəflər jurnalistlərin iştirakı ilə şərh veriblər.

ABŞ prezidenti Donald Tramp prezident Putinlə birlikdə ABŞ və Rusiya münasibətləri üçün müsbət nəticələr gözlədiyini bəyan edib.

Öz növbəsində Rusiya prezidenti Vladimir Putin qeyd edib ki, beynəlxalq gündəmin kəskin

məsələlərinin həlli üçün şəxsi görüşlərin keçirilməsi vacibdir və o, bu görüşün müsbət nəticə verəcəyinə ümid etdiyini bildirib.

MOLDOVA DNESTRYANI ÜÇÜN XÜSUSİ STATUS HAZIRLAYIR

Moldova Dnestryanı üçün birləşmiş ölkə çərçivəsində xüsusi status hazırlayır. Bu barədə Moldovanın Baş naziri Georgi Balan məlumat verib.

Balan deyib: “Bizim səylərimiz Moldovanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünü gözləməklə hərtərəfli siyasi həll yollarının axtarılmasına yönəlib”. O, birləşmiş ölkə çərçivəsində Dnestryanı üçün xüsusi

statusun işləndiyini vurğulayıb.

Moldovanın Baş naziri əlavə edib: “Dnestryanın tənzimlənməsi məsələsinə dair prezidentin və parlamentin prinsiplial fikir ayrılığı yoxdur”.

Məlumat verilir ki, Tiraspolun qondarma hakimiyyəti Moldovaya hələlik sosial-iqtisadi xarakterli məsələlərə diqqət yetirməyi təklif edir.

GÜRCÜSTAN ORDUSU REYTING SİRALAMASINDA 80-Cİ OLUB

“Global Firepower” analitik mərkəzi dünya ölkələrinin hərbi qüvvələrinin 2017-ci ilə olan reytingini açıqlayıb. 132 ölkənin daxil edildiyi reyting sıralamasında Gürcüstan ordusu 80-ci sırada qərarlaşıb. Gürcüstanın yaxın qonşuları olan Rusiya reytingin ikinci pilləsində yer alıb. Gürcüstanın strateji tərəfdaşları olan Türkiyə bu siyahıda 8-ci, Azərbaycan ordusu isə 59-cu yerdə

qərarlaşıb. Digər qonşumuz Ermənistan ordusu isə 95-ci yeri tutub. İran ordusu reytingin 20-cisi olmağı bacarıb.

İlk beşliyə ABŞ, Rusiya, Çin, Hindistan və Fransa daxil olub.

Reyting sırası ölkələrin havada, quruda və suda olan potensial imkanları nəzərə alınmaqla, 50 faktor əsasında tərtib olunub.

STALİN REYTINGDƏ PUTİNİ GERİDƏ QOYDU

Rusiyalılar İosif Stalini bütün dövrlərin və xalqların ən görkəmli adamı adlandıırırlar. O, bu reytingdə Vladimir Putini və Aleksandr Puşkini

geridə qoyub.

Stalin rəyi soruşulanların 38%-nin səsini alaraq birinci olub. İkinci və üçüncü yerlərin sahibi olan Putin və Puşkin hərəyə 34% səs toplayıblar.

Sorğunu Levada-sentr keçirib. Suala cavab verərəkən respondentlər ad seçimini sərbəst şəkildə özləri ediblər.

Rusiyalıların 32%-i V. Lenini, 29%-i isə I Pyotru ən görkəmli hesab edib. 2012-ci ildə keçirilmiş sorğuda Stalin 42%-lə birinci olmuşdu. Lenin və I Pyotr isə hərəyə 37% səs toplayaraq reytingin ikinci və üçüncü pillərində qərarlaşmışdılar. Müvafiq olaraq 29 və 22% səs alan Puşkin və Putin həmin vaxt reytingin yalnız dördüncüsü və beşincisi ola bilməmişdilər.

2017-ci il reytinginin ilk onluğuna Yuri Qaqarin (20%), Lev Tolstoy (12%), Georgi Jukov (12%), II Yekaterina və Mixail Lermontov da (hərəyə 11%) daxil olub.

Sorğu Rusiyanın 48 regionunun 137 yaşayış məskənində gerçəkləşdirilib, sorğuda yetkinlik yaşına çatmış 1,6 min nəfər iştirak edib.

GÜRCÜSTANDA BİZNESƏ NECƏ BAŞLAMAQ OLAR?

Gürcüstan biznesin sadəliyini əks etdirən beynəlxalq reytinglərdə inamla irəliləyir. Doing Business 2017 reytingində Gürcüstan İtaliya, İspaniya, Yunanıstan və digər ölkələri keçərək ilk dəfə top 20-iyə daxil olub.

Şirkətin qeydiyyatının sadəliyi, vergi tarifinin aşağı olması, dövlətin iqtisadiyyatda iştirakının məhdudluğu və korrupsiyanın yoxluğu Gürcüstanı biznes üçün daha cəlbedici ölkələrdən birinə çevirib.

Başlanğıcda nəyi bilmək lazımdır?

Gürcüstanda fəaliyyət göstərən "Sahibkarlıq haqqında" qanunun biznesin açılması və aparılması üzrə qaydalar həm Gürcüstan, həm də əcnəbi vətəndaşlar üçün eynidir. Şirkət Gürcüstan Ədliyyə Nazirliyi yanında Milli Reyestr Agentliyində qeydiyyatdan keçirilir və orada saxlanılan şirkət haqqında sənəd və məlumatlar, eləcə də nizamnamə hamı üçün açıqdır. Bu o deməkdir ki, hər bir adam bu və ya digər şirkətin iştirakçıları və fəaliyyəti barədə asanlıqla məlumat ala bilər.

Şirkətlərin dövlət və vergi qeydiyyatından keçməsi bir pəncərə prinsipilə Ədliyyə evlərində eyni vaxtda baş verir. Yalnız ƏDV-nin uçota qoyulması və elektron ödəyici statusunun alınması Gürcüstanda vergilərə nəzarət edən Gəlirlər Xidmətinə müraciət edilməsini nəzərdə tutur.

Bəzi fəaliyyət növləri üçün dövlətin icazəsi və ya lisenziya tələb olunur. Bu, ilk növbədə, insan sağlamlığına, ölkənin və ətraf mühitin təhlükəsizliyinə aid sahələrə aiddir (səhiyyə, tikinti, rabitə, energetika, oyun biznesi və s.). Bunların tam siyahısı "Lisenziyalar və icazələr haqqında" qanunda verilib. Lisenziyalı biznesə dair icazə istəyən əcnəbi biznesmen gürcülərlə eyni hüquqa malikdir.

Qanunda təşkilatın minimal nizamnamə kapitalının həcminə dair tələb yoxdur, sahibkar bu məlumatı dövlətə verməyə də bilər. Yalnız banklar istisna təşkil edir. Şirkətin rəhbəri onun vətəndaşlığından asılı olmayaraq istənilən adam ola bilər.

Necə şirkət yaratmalı?

Yeni şirkət üçün hüquqi formanın seçilməsi biznesmenin istəyindən asılıdır. Ekspert Tariel Çoçişvili deyir: "Gürcüstanda daha çox fərdi sahibkar və MMC formasını seçirlər. Digər növlərdən, bir qayda olaraq, böyük şirkətlər istifadə edirlər. Hüquqi şəxslərin əsas fərqi mülkiyyətçilərin hüququnda və təsisçilərin məsuliyyətindədir".

Əsas formalar:

- Fərdi sahibkar (FS);
- Məhdud məsuliyyətli cəmiyyət (MMC);
- Səhmdar cəmiyyət (SC);
- Birgə məsuliyyətli cəmiyyət (qeyri-məhdud məsuliyyətli yoldaşlıq) (BMC);
- Komanda cəmiyyəti (məhdud məsuliyyətli yoldaşlıq) (KC);
- Kooperativ;
- Şirkətlərin filialı;

FS hüquqi şəxs deyil. Bununla belə o, sahibkarlıq fəaliyyətilə bağlı meydana çıxan istənilən öhdəliyə görə, kreditorlar qarşısında məsuliyyət daşıyır.

MMC biznesin daha çox yayılmış formasıdır. Təsisçilərin kreditorlar qarşısında məsuliyyəti cəmiyyətin əmlakı ilə məhdudlaşır. Şirkət fiziki və ya hüquqi şəxs tərəfindən təsis oluna bilər. Şirkətin kapitalı bir dəfə səhmlərə bölünür, yenilərinin buraxılması hüququ verilmir.

SC nizamnamə kapitalı paylara bölünmüş hüquqi şəxsdir. Səhmdarlar müxtəlif səhmlər buraxa və əlavə səhmlər buraxmaqla şirkətin kapitalını artırabilir. SC-in məsuliyyəti aktivlərinin dəyəri ilə məhdudlaşır, səhmdarlar isə şirkətin üçüncü şəxs qarşısında götürdüyü öhdəliyə görə məsuliyyət daşıyırlar.

BMC elə bir şirkətdir ki, burada tərəfdaşlar daim və müstəqil olaraq şirkətin adından sahibkarlıq fəaliyyəti həyata keçirirlər. Təsisçilər cəmiyyətin öhdəlikləri üzrə şəxsi məsuliyyət daşıyırlar. KC ümumi ad altında fəaliyyət göstərmək üçün bir neçə tərəfdaşı birləşdirir. Cəmiyyətin iki cür tərəfdaşı olur: məhdud məsuliyyətli (komanditlər), onların kreditorlar qarşısında məsuliyyəti zamanət məbləğinin ödənilməsi ilə məhdudlaşır və tamhüquqlular (komplementarlar), onların məsuliyyəti məhdudlaşdırılmır. Dividendlər komanditlər arasında bölüşdürülə bilər.

Kooperativ ümumi biznesin inkişafı və iştirakçıların gəlirlərinin artırılması məqsədilə yaradılır. İlk növbədə biznesin bu forması iştirakçıların maraqlarına istiq-

mətlənib, gəlirin əldə olunması isə ikinci plana keçir. Kooperativ hüquqi şəxsdir. Kooperativ iştirakçıların kreditorlar qarşısında məsuliyyəti onların xüsusi əmlaklarıyla məhdudlaşır.

Şirkətlərin filialı sahibkarlıq fəaliyyətinin bir bölməsidir, əlahiddə hüquqi şəxs deyil. Ona görə də, təsisçinin məsuliyyəti təkcə filialın aktivləri ilə məhdudlaşmır. Filialın təsisçisi filialın bütün öhdəlikləri üzrə maddi məsuliyyət daşıyır.

Şirkəti necə açmalı?

Gürcü sahibkar S. Mamuçişvili deyir: "Biznesə başlamaq 30 dəqiqə vaxt alır. Bunun üçün Ədliyyə evinə getmək, məsləhətçilərlə birlikdə bütün sənədləri doldurmaq və bütün rüsumları yerindəcə ödəmək gərəkdir".

Əgər sahibkar gürcü dilini bilmirsə, ona sənədlərlə tanış olmaq və qeydiyyat xidmətinin əməkdaşlarını başa düşmək üçün tərcüməçi lazımdır.

Gələcək fərdi sahibkara şəxsiyyətini təsdiq edən sənəd, anket və dövlət rüsumlarının ödənilməsinə dair qəbz gərəkdir. Əgər biznesmenin qeydiyyat yeri özünə aid deyilsə, onda mülkiyyətçinin razılığı və ya göstərilən obyektə istifadə haqqında hazırlanmış və təsdiq olunmuş müqavilə tələb olunur.

Qeydiyyat bir iş günü ərzində 20 lari və təcili qeydiyyat halında sənədlər təqdim edildiyi gün 50 lari dəyərindədir.

Kommersiya təşkilatları üçün daha çox sənəd lazım gəlir: ərizə, şəxsiyyət vəsiqəsinin surəti, bütün tərəfdaşların/təsisçilərin imzaladığı və müvafiq qayda ilə təsdiqlənmiş saziş/nizamnamə və dövlət rüsumlarının ödənilməsinə dair qəbz. Əgər sənədləri təsisçi təqdim edərsə, onda onun səlahiyyətlərini və şəxsiyyətini təsdiq edən sənədi olmalıdır. Qeydiyyat sənədləşməsinə notarius və ya Ədliyyə evinin əməkdaşı təsdiq edə bilər.

Şirkətin adı gürcüce yazılır, lakin gürcü versiyası ilə yanaşı latın versiyasından da istifadə edilir.

Bir iş günü ərzində qeydiyyat 100 lari və təcili hallarda 200 laridir.

Vergilər haqqında:

2017-ci il yanvarın 1-dən Gürcüstanda yeni əsasnamə fəaliyyətə başladı. Əgər hüquqi şirkət vəsaiti biznesin inkişafına yönləndirərsə, gəlir vergisi ödəməyə bilər.

Vergiödəyiciləri Assosiasiyasının vitse-prezidenti Qıqla Mikautadze aydınlaşdırıb: "Əslində gəlir vergisi, dividend vergisi ilə əvəz olunub".

Hüquqi şəxslər üçün standart əlavə dəyər vergisi 18%-dir (elektrik enerjisində, gəmiçilik fəaliyyətinə, turist operatorlarına sifir ƏDV tarifi tətbiq olunur). Mənfəət vergisi 15%, gəlir vergisi 20%-dir.

FS vergi ödəmənin güzəştli rejimindən yararlanabilir. Əgər onun illik gəliri 30 min laredən artıq deyilsə, onda o, vergidən azad olunur. Bu qayda ticarətə, maliyyə şirkətlərinə, lisenziyalı fəaliyyət sahələrinə, əməkdaşları olan FS-a aid deyil. Əgər biznesmen 100 min lari qazanarsa, onda o, gəlirindən 5% vergi ödəməlidir.

Gürcüstanda güzəştli rejimin üç rejimi mövcuddur: - Avropa İttifaqı bazarına gürcü mallarının ixracı üçün "Azad sənaye zonası";

- Beynəlxalq yükdaşıyıcı şirkətlər üçün "Azad anbar müəssisəsi";

- Üçüncü güzəştli rejim qiymətli kağızlar və dividendlərdən gələn mənfəət və gəlir vergisindən azad edilən beynəlxalq maliyyə şirkətlərinin yaranmasını nəzərdə tutur.

Ləğv etmə

Əgər siz şirkətinizi bağlamaq qərarına gəlibsinizsə, bunu etmək də, açmaq qədər asandır. Tariel Çoçişvili deyir: "Şirkətin bağlanmasına dair Ədliyyə evinə ərizə vermək gərəkdir. Əgər şirkətin kreditorlara borcu yoxdursa, onda problem olmayacaq. Gəlirlər xidməti vergi yoxlaması keçirəcək, bu da üç ayadək uzana bilər. Yoxlama nəticəsində şirkətin qeydiyyatı reyestrə də qeyd ediləcək".

Fərdi sahibkarın qeydiyyatının ləğvi bir iş günü ərzində mümkündür. Şirkətin borcu olmadığı təqdirdə hüquqi şəxsin ləğv olunması dörd aydan gec olmamalıdır.

Əgər siz biznesə başlamaq istəyirsiniz, lakin nədən başlamağı bilmirsinizsə, onda məsləhət üçün peşəkar assosiasiyalara müraciət edin, məlumat üçün Ədliyyə evlərinə baş vurun.

Tərcümə edən: Afayət AFİQ

GƏLƏCƏYİNİ GÜNÜLƏYƏNLƏR

Həmid SADIX

gamidsadikov@gmail.com

Ya stulunuzu yaxın çəkin, ya notebook-unuzu.

Artıq bununla neçə nəfər gənc tələbədən eşidir ki, ali təhsili bitirdikdən sonra məktəbdə işləmək üçün kəndə-kəsəyə qayıdırlar, lakin həmin məktəbin müəllimləri (onların arasında bu tələbələrin özlərinə vaxtı ilə dərs deyən də var) bunları gülünləyirlər. Bu da təzəmi çıxıb? Xeyirdimi?

Bir neçə il əvvəl, elə bölgənin o başından tutmuş, bu başına kimi hərləməsinə müəllimlər ləbbeyk vururdular ki, "təzə kəndə yoxdu, yerimiz boş qalacaq, bu məktəblərin axırı bəs nə olacaq?".

Deməli, bu günkü vəziyyətdən belə çıxırmış ki, bu sözlər "özünü mətdəndirmə" üsulu imiş, yəni bununla öz "əvəzolunmazlıqlarını" bildirmək istəyirmişlər. Əgər belə deyilsə, onda bu nə günübazlıqdı salıblar?

Hörmətli müəllimlər, o tələbələr sizə demirlər ki, "bir dəfəlik çıxın, bu dəqiqə yerinizi bizə verin, özünüz də gedin evdə oturun". Deyirlər ki, bizə də yer verin, dünyanı tutub durmayacaqsız (bunu yazmaq bizə çox ağırdı, yazdırdınız).

Təzə dəb düşüb, qulaqladığımız məlumatlara görə, məktəbdə kök salmış müəllimlər, öz yerlərini vəzəslək yolu ilə ağına-bozuna (savadına, keyfiyyətinə) baxmadan yaxın qohumlarına ötürürlər.

Aydındır ki, özünə, peşəsinə hörmət edən müəllim bunu etməz. Bunu edənlər savadı, metodu, vicdanı dayaz olan müəllimlərdir, özləri dərs dedikləri fənn sahəsində bir neçə nəslə yazıq elədikləri bəs deyil, üstəlik öz yarımbaş qohumunu da, sorğu-sualsız gətirib oturdular öz yerlərinə, öz "məhvetmə" işini vəzəslək yolu ilə ötürürlər.

Padşah padşahdı varisini taxta mindirməzdən əvvəl ağılı yoxlayır ki, görüm idarə edə biləcəkmi, yoxsa gorumamı söydürəcək.

İndi bu məktəbdə dərs demək istəyən tələbələrini gülünləyən müəllimlərə sözümlər odur ki, başa düşüldür saatlar azlıq edir, dolanışıq çətin, illərdir işlədiyiniz yeri məhdudlaşdırmaq istəmirsiniz, amma tələbələr də başa düşsün, üstəlik sizin başqa yolunuz yoxdur. Bir az da ictimai düşüncəniz olsun, bir az üzvü olduğunuz imanın gələcəyini düşünün. Layiq olmayan qohumlarımızı doldurmayın bu məktəblərə, heç olmasa öz nəvə-nəticənizi düşünün.

Bir də bu yol var. Xoşluqla dərslərinizin bir hissəsini vermirsinizsə, naxoşluqla hamısını verməli olacaqsınız. Açıq danışmaq, çünki müasir metodu bilmirsiniz, yaşınızın, həvəsinizin o vaxtı deyil ki, müasir metodları, müasir texnologiyalarla işləməyi öyrənəsiniz, dövlət dilini tələbələr səviyyəsində bilirsiniz. Yəni ki, buraxın bu merkantilizmin başını, tələbənin itirəcəyi bir şey yoxdur, "iş yerinin üstündə əsən, vaxtilə dərs dediyi şagirdi gözümçixdiyə salan müəllimin hörmətindən" başqa itirəcəyi bir şey yoxdur.

Üstəlik sovet təfəkkürünü təlqin edirsiniz, bu da ölkənin apardığı siyasətlə köndələndir (maraqlıdır ki, məhz gözümçixdiyə salanlardır, sovet təfəkkürünü yeridənlər). Sayınızda sovet inersiyası davam edir.

Bir müəllimim var idi, sinfin ortasında qalxıb deyirdi ki, "mənim uğrunda döyüşdüyüm dövlət artıq yoxdur" (Soveti nəzərdə tuturdu. Sonra da universitet müəllimləri deyir ki, "bu Soveti görməyən sovetçiləri kim buraxır", daha demirlər uşağın kəllə qapağına SSRİ damğası vuranlar var).

Yəni ki, bala-bala gəncliyə yer verin, qanunauyğunluğu pozmayın.

Dara-dara qalsa tələbələrin beynləri qızacaq, gedib nazirliyə şikayətlənəcəklər. Gəlib bir-bir yoxlasalar o "gülünləyənlərin" birəcəsiyi də yoxlanışdan üzü ağ keçməyəcək.

Axırda, bütün vicdanlı müəllimlərin eşqinə bir nümunə çəkim.

Məktəbi bitirmək üzrə idim. Məktəbə kompyuterlər paylandı, artıq ibtidai sinifdən uşaqlar dərslərini notebook-larla öyrənəcəkdilər. Bir yaşlı ibtidai sinif müəllimi var idi, bu yeni sistem gələndə müəllimlikdən könüllü çıxdı. Dedi ki, mənlək deyil, mən bununla uşaqlara dərs keçə bilməyəcəm, qoy bilənlər keçsin.

Saygılar.

ADLARIMIZIN DÜNƏNİ VƏ BU GÜNÜ

İndi bir anlıq təsəvvürümüza gətirək ki, dünyada yaşayan 7 milyardan çox insanın heç birinin adı yoxdur. Belə bir mənzərəni təsəvvürümüzdə canlandırmağın özü belə qorxuncdur, dəhşətlidir. Və nə yaxşı ki, belə deyil, nə yaxşı ki, insanları bir-birindən fərqləndirmək üçün bəşər övladı ad deyilən bir zadı icad edib. Bunları düşündükcə adam rahatlanır, adsızlıqdan necə zülmələr çəkə biləcəyi qorxusunu üstündən atıb sakitləşir.

Adlar, elə şəxs adları da fərqləndirici işarədir. Söhbəti uzatmadan deyək ki, hər bir xalqın öz dünyagörüşünə, keçib gəldiyi tarixinə, adət-ənənəsinə uyğun adları var. Ad bir xalqı digərlərindən fərqləndirən ən seçkin amillərdən biridir. Hər bir xalqın dil tarixini azacıq saf-çürük etməklə onun minilliklər boyu hansı ağırlardan, sevinclərdən keçdiyini belə müəyyənləşdirmək mümkündür. Adlar vasitəsilə xalqın yaşadığı, məskunlaşdığı, vətənləşdirdiyi coğrafiyanı, bu coğrafiyanı yaradan komponentləri belə cızmaq iqtidarındayıq. Nədən ki, türk xalqları yaşadıkları coğrafiyada qutlu, düşərli saydıqları obyektlərdən şəxs adları kimi geninə-boluna istifadə ediblər və istifadə etməkdədirlər. Məsələn, bu gün uşaqlarımızın daşdıqları Araz, Qoşqar, Xəzər, Təbriz kimi adları xatırlamaq kifayətdir.

Əski dövərlərdə ad müqəddəs sayılmış, adla onun daşıyıcısı arasında heç bir fərq qoyulmamış, adla onun sahibi eyniləşdirilmiş, eyni semantik yükə malik olmuşdur. Adın təhqir edilməsi onu daşıyanın təhqir edilməsi kimi anlaşılmışdır. Adı qarğış edilməsi elə onun sahibinin qarğışması anlamını daşımışdır. Məsələn, bu gün el ağzında yaygın olan “adın batsın”, “adın adlara qoyulsun” kimi qarğışlar əski çağların dilimizdə daşlaşmış ünsürlərindən özgə bir şey olmaya gərək ki. Əski dövərlərdə kişidən birbaşa adının soruşulması qəbahət sayılmış, bunu etmək ehtiyacı dolay yolla yerinə yetirilmişdir. Bunun örnəklərinə Dədə Qorqud oğuznamələrində, xalq nağılı və dastanlarımızda da rast gələ bilərik. Nədən ki, artıq qeyd etdiyimiz kimi, ad qutlu tutulurdu. Adı yad adamlardan gizlətmək ənənəsi də var idi. Düşünülürdü ki, yadların, yağların, pisistər ruhların şəxsin həqiqi adını bilməsi ona xətər verə bilər. Bəzən şəxsi əsl adı ilə deyil, başqa bir adla çağırmaq, mənfi semantik yükə malik adla adlandırmaq adəti də var idi. Tez-tez xəstələnən şəxsi başqa bir adla çağırmaq gələni də məhz bu məqsəddən doğmuşdu. Əski türk xaqanları, sərkərdələri məğlub edib, öldürdükləri yağlı başçıların adlarını mənimsəyərək, öz adlarına qoşurdular ki, bununla onun gücünü, qüdrətini də mənimsədiklərini, özünü küləşdirdiklərini düşünürdülər.

Yeni abzasda bir məsələ barədə də danışmadan keçməyək. Son dövərlərdə hər ailənin, hər nəslin ənənəvi adlara malik olması qaydası mövcud idi və bu adlar nəsilə nəslə ötürülürdü. Adətən babanın adı nəvəyə verilir və bu minvalla bir ad yüzilliklər boyu yaşadılır, bir ailədə eyni adı daşıyan bir neçə şəxsin olması normal qarşılıqdır. Və əski dünyagörüşdə “adın cəkəkəkli olması” kimi bir fikir də daşlaşmışdı. İnanılırdı ki, babanın adını nəvəyə verməklə ikinci öz xasiyyətinə və ya keyfiyyətlərinə görə babasına bənzəyəcək, onun adını yaşadacaq və hətta adını əbədləşdirəcək, adla bərabər dünyadan köçmüş babasına ölümsüzlük qazandıracaq. Bir ailəyə, nəslə məxsus addan digərlərinin istifadə etməsi yolverilməz sayılırdı, bu, birinciyə qarşı hörmətsizlik kimi dəyərləndirilirdi. İndi də el ağzında yaşayan “adın ellərə qalsın” qarğışında qarğış edilənə onun adını daşıyacaq varisinin qalmaması ifadə olunur, bu da həmin şəxsin soyunun məhv olması anlamını verir. Bütün bunlar tariximizin, etnoqrafiyamızın, etnosixologiyamızın araşdırılmasında müstəsna qaynaqlardır. Araşdırmaçılarımızın Çin, ərəb, fars, gürcü qaynaqlarını didik-didik edib üzərə çıxardıqları antroponimlərimizin, yəni şəxs adlarımızın tariximizin gerçək obrazının yaradılmasında əvəzsiz dəyərə malik olmasını vurğulamamız belə yersiz görünə bilər.

Ad toplum üçün elə bir dəyərə malik idi ki, onu qoymaq hər adama tapşırılmışdı. Adqoyma missiyası tayfanın,

ailənin ağsaqqalına etibar edilirdi. Bunu biz Dədə Qorqud timsalında bilirik. Hər bir tayfanın bu işi icra edən dədəsinin olması isə təbii idi. Əski türk insanı həyatı boyu bir neçə ada malik olurdu. Belə ki, o, uşaqlığında yalnız ailəsinin istifadə etdiyi ada malik olurdusa, yeniyetməliyində, gəncliyində ictimai dəyərə malik ad alırdı və bu adla çağırılırdı. Həmin şəxsin yetkinlik yaşlarında başqa bir adla çağırılması, ahilliyə çağırılması isə tamam başqa bir adla tanınması da mümkün idi. Çünki ad şəxsin statusu, ictimai mövqeyi ilə dəyişən bir təsisat kimi düşünülürdü.

Tarix boyu istənilən xalqın antroponimləri bu və ya digər təsirə məruz qala bilər və bu, çox təbii bir prosesdir. Müharibələr, üsyanlar, müxtəlif dini-ideoloji təbədüllətlər mütləq antroponimikada az-çox öz izini buraxmalıdır. Türk xalqlarının şəxs adları da bu mənada heç bir istisnahıq təşkil etmir. Tarixin müxtəlif dövərlərində adlarımız arasında ərəb, fars, rus və Avropa xalqlarından alınan adlar olub və bundan sonra da olacaq. Qloballaşan dünyada bunun daha intesiv xarakter alacağı da gözləniləndir və bundan əndişələnməyə də heç bir gərək yoxdur. Nədən ki, qloballaşma “sənin- mənim” prinsipini silməkdə çox mahirdir və onun qarşısını almaq o qədər də asan bir məsələ deyil.

Şəxs adlarının yaranması, keçib gəldiyi tarixi dövərlərdə qazandıqları, itirdikləri xüsusi araşdırma tələb edir və bununla dilçiliyin xüsusi sahəsi olan antroponimika məşğul olur. Bu sahənin mütəxəssisləri şəxs adlarının strukturunu, leksik mənasını, etimoloji araşdırmasını həyata keçirirlər. Və bununla biz adlarımız barədə verdiyimiz bu kiçik bilginə, bu kiçik tarixi ekskursu yetərli sayıb, məsələnin ikinci tərəfi barədə, daha doğrusu adlarımızla ilgili problem kimi gördüyümüz bir-iki məqama da diqqət yetirmək niyyətindəyik.

Artıq bilirik ki, müəyyən səbəblərdən uşağa verilmiş ad dəyişdirilir və ya gizlin saxlanılırdı. Bu təkcə türk xalqları üçün keçərli deyildi, dünyanın əksər xalqlarında bunun örnəklərinə rast gəlmək mümkündür. Dünyanın əksər xalqlarında, elə bizdə olduğu kimi, adların əzizləmə variantlarına tuş gəlmək olar. Məsələn, biz Məhəmməd və ya Məmməd adını qısaldaraq Məmmə, Məmiş şəklində işlədirik və bunu qəbul etmək məqbuldur. Amma uşağı əzizləyərək, pişik balasını istədiyindən yeyən kimi, onu əcaib, bəzən heç bir anlam daşımayan adlarla çağırmaq adətimiz qüsurludur. Körpə bir uşağa Qaqqa, Moska, Dıqqa (adlar şərti olaraq quraşdırılıb – A. M.) və bu kimi ayamalar verməklə biz onun bütöv bir şəxsiyyət kimi yetişməsinin qarşısını almırıqmı? Bu uşağ böyüməyəcəkmə, böyüyüb ata-ana, əmi-dayı və ya xala-bibi olmayacağı? Böyüdükdən sonra öküzlə kəssək də, bu adı onun üzərindən heç cür silə bilməyəcəyik və o, dost-tanış yanında böyüklərinin ona yapışdırıldığı ayamanın ifadə olunmasından yana özünü naqolay hiss edəcək.

Bu yöndə bizim ikinci bir problemimiz də mövcuddur. Bəzən uşaqlarımıza mənşəyi məlum olmayan, səslənişi qulağa xoş gələn, gəlişi gözəl adlar da qoyuruq və bu adların anlamını belə bilmirik. Örnəyi, qızlarımıza verdiyimiz Ellada adıdır. Hə, ilk baxışda qulağa xoş gəlir, eşidəni sirlə-sehrli bir aləmə də aparır, amma adı dilimizə çevirəndə onun “Yunanistan” mənası verdiyi anlaşılır. İndi özünü qərar çıxarıb, bizim qızlarımız niyə “Yunanistan”a dönüşməlidirlər? Mən inanmıram ki, hər hansı bir yunan öz qızına və ya oğluna “Azərbaycan” və ya “Türkiyə” adı versin. Nədən ki, bu adlar bizə nə qədər doğma olsalar da, bir yunan uşağının belə bir adla çağırılması məntiqsizlikdən başqa bir şey deyil.

Adqoyma adətindən bu cür məntiqsizlikləri silib atmaq üçün biz özümüz hərəkətə keçməliyik. Bu addımı atmaq üçün kiminsə bizə göstəriş verməsinə ehtiyac yoxdur. Sadəcə, ağıl və məntiq bunu tələb edir və biz də ağılımızın səsinə qulaq asmalıyıq. Bunu etməsək bizi özümüzədən başqa qıyanlar da tapılacaq, onsuz da əskimiz tüstülüdür.

A.MUXTAROĞLU

DƏBƏ MİNDİRDİYİMİZ BAYAĞILIQ

Gülməkdən ötrü ürəyi gedən xalqıq, ölürlük lətifədən ötrü. Ən yaxşı bacardığımız şey lağlağıdı, gözə görünən-görünməyən hər şeyə şəbədə-ayama qoşa bilirik.

Çünki bundan asan heç nə yoxdur. Bir şeyi lağa qoymaq insan övladının edə biləcəyi ən asan işdir. Biz də ən asanına qaçmışıq.

Üstəlik bizdə yumorun bayağısı dəbdədir. Çünki bunu başa düşüb gülməyə bir o qədər də düşünmək lazım deyil, sadəcə ağızını aç, qəhqəhə çək.

Whatsapp bizim ən eybəcər tərəflərimizi acid, tökdü. Bayağı yumorun otəri sinov getdiyimiz Whatsapp-da yayılan o bayağı videolara nəzər salanda görünür. Mameulidən bir gəncin başına kəlağayı çəkib qadın səsiylə “Sülöymənin qağasının kəlləsinə p...” deməsinə bütün varlığıyla gülən o insanlar bu xalqın yarından çoxunu təşkil edir.

Ciddi şeylərə bizdə diqqət yoxdur, çünki ciddi şeylər düşüncə, təhlil istəyir. Elə sanballı yumorun özü də (ona görə də bayağı dəbdədi, gülmək üçün məntiq tələb etmir).

Sosial şəbəkələrin hamısında beləyik, ən çox tələbat bizdə bayağı yumoradır. Elə olsun gültü-keçinməyə bir şey tapaq.

Bu söhbət artıq şablona çevrilib ciddi, problematik bir məsələ yaz, fikir verən az adam olacaq. Amma bir lətifə paylaş, gör nə hörmət qazanırsan (bu hörmətin özü də bayağıdır).

Bir dəfə yazmışdım, bir də yazıram. Bizim ən çox sevdiyimiz insanlar yaxşı lətifə bilənlərdir, ən çox hörmət etdiklərimiz də, hər yerdə gözümüzüzlə gəzdiklərimiz də.

Xalqın əksəriyyətinin bayağı yumora olan tələbatı, boş lətifəyə, “xaxanizə” olan tələbatı alimindən, həkimindən, tələbəsinə kimi, uşağından yaşlısına kimi hamını – hamımızı təlxək elədi.

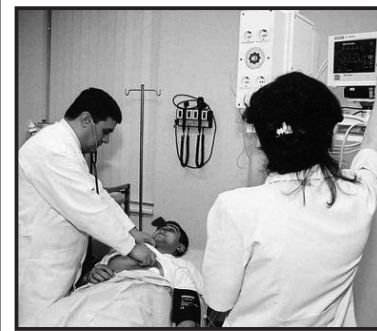
Anrıdan bəri kimsə boğazını uzadıb deməsin ki: “niyə ümumi yazırsan”. Yox, durub burda kalkulyatorla hesablayasındım.

Əgər bir xəstəlik toplumun yarından çoxunu tutarsa durub deməyəcəksən ki, bu toplumun 63,45678%-i xəstədir. Deyirsən ki, bu toplum xəstədir.

Bizim xəstəliyimiz “bəziləri” kəlməsinə sığan şey deyil, başılaşasız.

H. SADIX

GÜRCÜSTANDA TİBB XƏRCLƏRİ ARTIR

Son bir neçə ildə Gürcüstanda tibbi xidmət daim bahalaşır və bu səbəbdən də çoxları həkimlərə müstəsna hallarda müracət edirlər.

Səhiyyə sistemində bahalaşmanı statistika da təsdiqləyir. 2017-ci ilin iyun ayında tibb xidmətinin dəyəri 7,4% artıb. Bahalaşma tibb

məhsullarını, tibb aparatlarını və ambulator xidmətləri əhatə edir.

Eyni vəziyyət may ayında da müşahidə olunub. Mayda səhiyyə xidmətləri 6-7% bahalaşdı.

Ağır sosial şərait ucubətindən Gürcüstan hökuməti iyulun 1-dən əhalinin xroniki xəstəliklərdən əziyyət çəkən sosial cəhətdən təmin olunmayanlar siyahısına daxil edilmiş təbəqəsinin pulsuz dərmanla təmin edilməsi üçün proqram başladılıb. Hökumət proqramının pis-yaxşı işləməsinə baxmayaraq, o, tibb xidmətlərinin, o cümlədən də dərmanların qiymətlərinin artmasına heç cür mane olmur.

Ekspert Serqo Çixladzenin fikrincə, dövlətin ümumi sığorta proqramında bir neçə çatışmazlıq var və bu da səhiyyə qiymətlərinin artmasına yardım edir. O, deyib: “Sistemin özü problemlidir. Həkimlər gərək olduğundan bir neçə dəfə çox dərmanlar və analizlər yazırlar. Həkimlər əcazılıq şirkətlərilə əməkdaşlıq edərək, pasiyentlərə lazım olduğundan daha çox preparatlar yazıb konkret apteklərə göndərir və buna müvafiq də pay alırlar. Bu artıq normaya çevrilib və iyrənc forma alıb, dövlət artıq buna müdaxilə etməlidir”.

O, pulsuz dərman proqramının necə gerçəkləşdirilməsiindən danışmağın hələ tez olduğunu və onun ilk yekunlarının yalnız 2-3 aydan sonra bəlli olacağını vurğulayıb.

MİRVARINI QAÇIRANLAR

Akaki Qelovani

Gürcü yazıçısı və tərcüməçisi Akaki Qelovani 1923-cü ildə anadan olmuşdur. 14 yaşında ikən onun ilk əsərləri dərc olunub. Mestiya Pedaqoji Texnikumunu bitirəndən sonra Tbilisi Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsində təhsilinin davam etdirmişdir. 1953-cü ildən onun şeirləri, hekayələri və romanları müntəzəm şəkildə dərc olunmağa başlayır. İlk kitabı Henrix Heynenin "Seçilmiş lirikası"nın tərcüməsi 1954-cü ildə nəşr olunmuşdur. "Svan balladası"(1963), "Epiqramlar" (1966) şeirlər toplusu, "Külə dönmüş şöhrət"(1961), "Şopenin ürəyi"(1961), "İşıq sütunu" (1965), "Tetnulday",(1971), "Svanetinin ağ papağı" (1976) romanlar və hekayələr və sair əsərlər onun qələminə məxsusdur. O, eləcə də İ. Höte, F. Şiller, H.

Heyne, H. İbsen, S. Svayq, A. Qrifus, A. Rodisel və başqalarının əsərlərini tərcümə etmişdir.

Onun dünya incəsənəti korifeyləri barədə yazdığı "Əbədiyaşar incəsənət" kitabı diqqətəlayiqdir (1996). Akaki Qelovaninin şəxsi arxivi Milli Əlyazmaları Mərkəzində qorunub saxlanılır. Arxivi onun törəmələri 2009-cu ildə mərkəzə ianə ediblər. 1983-cü ildə onun tərəfindən tərtib olunan geniş "Mifologiya lüğəti" mühüm və çox vacib əsərdir. Burada müxtəlif dinlərə aid məsələ və terminlər asan və anlaşılqılı dil ilə izah olunub. Bu kitab geniş oxucu kütləsi və məsələ ilə maraqlanan insanlar üçün nəzərdə tutulub. Akaki Qelovani bir sıra esse, oçerk, populyar broşuraların müəllifidir. Onun "Hucabi- Gürcü məbədi" hekayəsi

beş dilə tərcümə olunmuşdur.

Akaki Qelovani 1996-cı ildə dünyasını dəyişmişdir.

Onun tanınmış alman yazıçısı və alimi Fridrix Bodenshtedtin gürcü dilinə tərcümə etdiyi və geniş ön söz yazdığı "Şərqdə min bir gün" əsəri 1965-ci ildə nəşr olunmuşdur.

Fridrix Bodenshtedtin adı ilə sıx bağlı olan Azərbaycanın klassik şairi Mirzə Şəfi Vəzəh barəsində gürcü yazıçısı Akaki Qelovaninin kitaba yazdığı ön sözün azərbaycanlı oxucular üçün maraqlı olacağını nəzərə alaraq tərcümə edib, sizin ixtiyarınıza verirəm.

Hörmətlə: Mirzə Məmmədov

Həyat işiq və zülmət, sadə insan ilə varlı, gözəl ilə ədəbsiz arasında mübarizədir. Bu həyatın saxtılığından ən çox gözəllik çıxaran ən ağıllı adamdır.

"1001 gün"

Kitabların və müəlliflərin də öz taleləri vardır. Əziz oxucu, bu kitabda rast gəldiyimiz şeirlər yüz il bundan əvvəl onlarla Avropa dillərinə tərcümə olunmuş, Almaniyada isə demək olar ki, iki yüz dəfə nəşr edilmişdir, bu da kitab tarixində əfsanəvi bir haldır. Və sonra bu topludan bu günə qədər bir şeir, bir sətir belə bu kitabın da, içində daxil edilən şeirlərin də bəlkə ən çox aid olduğu, paytaxtında bu şeirlərin yazıldığı ölkənin dilinə, yəni gürcü dilinə tərcümə olunmamışdır. Budur, indi "Min bir gün" gürcü dilində də nəşr olunur.

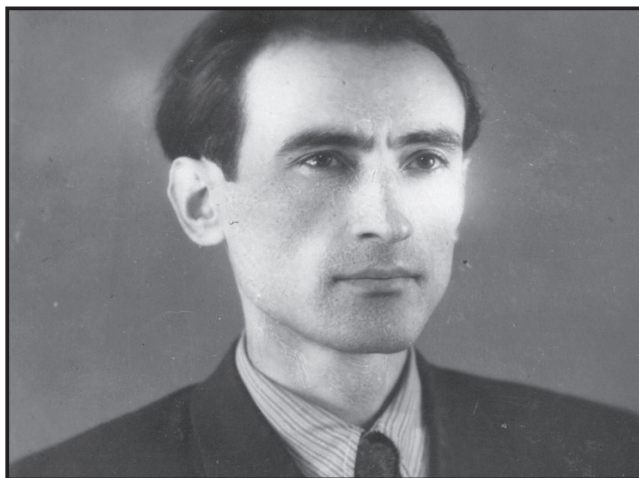
1001 gün? Bu nədir, söz oynatmaq? Min bir gecəni kim eşitməyib, min bir gün isə... Bu Sindibadi oyatmaqdır? Xeyr. Min bir gecənin səhifələrindən əsən mehdirmi? Xeyr. Əgər həqiqətin, Metexi çinarından qopan bir yarpağı, Mtadsminda ayının şüaları tellərinə düşərək, Qərbi gəzibdirsə və yüz iyirmi ildən sonra Tiflis torpağında indi yaşllaşıbsa? Ola bilər. Bunu Bodenshtedtdən soruşmalıyıq.

Bodenshtedt? Kimdir Bodenshtedt? Şair, səyyah, yoxsa mirvarilər qaçıran? Birinci də, ikinci də, üçüncü də. Bu ad bu gün yadlaşmış, yoxsa yüz il bundan əvvəl hər bir savadlı gürcü onu özünə yaxın dost hesab edirdi və onların nəsiləri də onu böyük hörmətlə yad edirdilər. Bunu xalqımızın Artur Layst kimi nüfuzlu dostu dəfələrlə bizə təstiq edir.

Gürcü xalqı öz səmimi dostu və sirdaşı, "Gürcüstanın ürəyi" kitabının müəllifi Artur Laystı səmimiliklə sevdi. Bodenshtedt bir yazıçı kimi, alman ədəbiyyatı tarixində olduqca görkəmli simadır, bir tərcüməçi kimi isə müqayisə olunmayacaq dərəcədə Laystdan daha yüksəkdir. Əgər Layst barədə ümumiyyətlə, susurlarsa, alman ədəbiyyatının heç bir icmalçısı Bodenshtedtdən yan ötmür. Təəssüf ki, bizim dili "Pələng dərisi geymiş pəhləvan" əsərinin ululuğuna yetişə biləcək şəkildə öyrənə bilmədiyindən onu tərcümə edə bilmədi, lakin Bodenshtedt nəyi etdisə, onunla da öz adını daimi olaraq Gürcüstanla bağladı.

Gürcü qonağın sözlünə həmişə diqqətlə yanaşırdı. İllah da, qəribədir ki, yüz iyirmi il bundan əvvəl Gürcüstan barəsində bütöv bir kitab yazan, özünün dünyaya səs salan

tərcümələri, özünün Tiflisi, gürcü qızlarını, Qara dənizi, Terek və Kazbeki vəsf edən şeirlərlə tanınmış alman yazıçı-səyyah bu günə qədər tərcümə olunmayıb və unudulub.

"Bodenshtedt" alman dilində demək olar ki, "Şəhər dibi" kimi səslənir. Diqqətəlayiq təsadüfdür. Məhz elə alman şair-epiqon Şərqin gül-çicəkli dənizinin dibində Tiflisin simasında sehirli şəhər tapdı, sayısız-hesabsız mirvari yığdı və Qərbə qaçırdı. Çünki onların qiymətini yaxşı bilirdi, bütün Avropa onların parıltısına heyran oldu və bu parıltı özünü də görkəmli insana çevirdi.

"Min bir gün" gözəl şəkildə başlıqlanmış nağıl-həqiqət idi ki, o da hər halda Almaniyada uzun müddət "Min bir gecə"ni kölgələmişdi.

Lakin işin gedişi barədə oxucuya ətraflı nəql etməyimiz daha yaxşıdır.

"Lap başdan insan nəsillərinin beşiyi adlanan, başqalarının isə ta qədimdən Şərqdən gələn vəhşi xalqlar dalğasının dağıtdığı divar adlandırdığı məşhur Qafqazı görmək fikrim – təkcə bu fikir məni elə həyəcanlandırır ki, ətrafımda açılan yeni aləm mənə ikiqat sevinc bəxş edirdi

Görkəmli alman şairi, "Münhen şair dərniyi"nin üzvü, Şekspir və Puşkinin əla tərcüməçisi, nasir,dramaturq, teatr

xadimi, qəzet naşiri, pedaqoq, etnoqraf, bir çox dil bilən, professor-orientalist Fridrix Bodenshtedt, həmin vaxtlar hələ iyirmi beş yaşında olan gənc belə yazırdı. Yol qeydlərini belə başladı, bundan da sonralar min bir günün üç cildlik kitabı əmələ gəldi.

Bodenshtedtin həyat yolu kifayət qədər təlatümlü və rəngarəngdir. Faytonla, atla, arabayla, gəmi ilə, piyada və yaxud qatarla ad qazanmış bir çox səyyahdan daha çox yol qət edərək, hər iki yarımkürəni dolaşmışdır. 1819-cu il aprel 22-də Hannover Krallığının kiçik şəhəri olan Paynedə anadan olan Bodenshtedt 1892-ci il aprel 18-də Visbadendə 73 yaşında dünyasını dəyişmiş və bahardan bahara çox şeyləri çatdırı bilmişdir. Getningen, Münhen və Berlində filologiyayı öyrənmişdir. 1841-ci ildə xaricdə olan knyaz Mixail Qolitsin öz uşaqlarını böyüdü təbiyə etmək üçün onu Moskvaya gətirmişdir. Gündüzlər knyazın uşaqlarını öyrədir, gecələr isə özü rus dilini öyrənirdi, Puşkin, Lermontov və Turgenevi tərcümə edirdi.

1844-cü ildə Qafqazın baş sərdarı A. Neydhardın dəvəti ilə Bodenshtedt Tiflis gimnaziyasının fransız dili müəllimi olmaq üçün Gürcüstana yola düşür. Bu zaman o, tamamilə gənc naməlum xəyalpərəstdir və onu "məşhur alman şairi kimi" təsəvvür etmək sadəcə olaraq anlaşılmazlıq olardı.

Gürcüstanda onun pedaqoji fəaliyyəti uzun çəkməyib. Öyrətdiyinə nisbətən daha çox öyrənirdi, səyahət edirdi, "Qafqaz xalqları və onların azadlıq uğrunda mübarizəsi" (Frankfurt, 1848), "Şərqdə min bir gün"(Berlin, 1850) əsərləri üçün materiallar toplayırdı. Onun Tiflisdə olduğu vaxtlar Ştutqardda Ukrayna poeziyası nümunələrinin tərcüməsi ("Poetik Ukrayna", 1845) nəşr edilmişdir. Narahat və hər şeyi bilmək istəyən şair Tiflisdə uzun müddət qalmayıb. Cənubi Gürcüstanı, Ermənistanı gəzib dolaşmış, geri qayıdaraq qışı da burda keçirib. Sonra isə Kutaisi, Quriya, Qara dəniz sahillərini keçərək Krıma getmişdir, Krımdan Konstantinopola yollanmış və cənubdan Almaniyaya qayıtmışdır(BodenshtedtinTiflisə gəlməsinin dəqiq tarixini müəyyən etmək çətinidir, halbuki, Gürcüstanda iki il qaldığını söyləyir, lakin həqiqətən bir il üç aydan artıq qalmayıb – A.Q.).

(ardı gələn sayımızda)

KNYAZ ASLAN BEYNƏLXALQ İNFORMASIYALAŞDIRMA AKADEMİYASININ HƏQIQİ ÜZVÜ SEÇİLİB

Bakı Dövlət Universitetinin Kitabşünaslıq və Nəşriyyat işi kafedrasının müdiri, həmyerlimiz dosent Knyaz Aslan Birləşmiş Millətlər Təşkilatı yanında Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyasının həqiqi üzvü seçilib.

BDU-nun rektoru Abel Məhərrəmov bu günlərdə Böyük Elmi Şuranın genişləndirilmiş yekun iclasında həmin akademiyanın diplomunu, sertifikatını və döş nişanını Knyaz Aslanə təqdim edib.

Qeyd edək ki, Beynəlxalq İnformasiyalaşdırma Akademiyası 1990-cı ildə təsis edilib. Akademiya 1994-cü ildən BMT-nin İctimai İnformasiya Departamenti yanında assosiyalaşdırılmış üzv statusuna, 1995-ci ildən isə BMT-nin İqtisadi və Siyasi Şurasının Baş Məsləhətçisi statusuna malikdir. Dünyanın ayrı-ayrı ölkələrində elmin və mədəniyyətin müxtəlif sferalarında informasiya proseslərinin və texnologiyalarının inkişafına imkan yaradan, informasiyologiya sahəsində fundamental və tətbiqi problemlərin həlli ilə məşğul olan məşhur alimlər, böyük mütəxəssislər, görkəmli

dövlət xadimləri bu Akademiyaya üzv seçiliblər.

Knyaz Aslanın tədqiqat sahəsinə dünya kitab və kitabxana mədəniyyətinin tarixi, klassik şair və yazıçıların həyatında kitab və mütaliə mövzusu, bədii ədəbiyyatın təbliği, tərcümə, ədəbiyyatşünaslıq, kitabşünaslıq və jurnalistikanın nəzəri və tətbiqi istiqamətləri, ədəbi və elektron nəşriyyat işinin müasir problemləri, müxtəlif ədəbiyyat növlərinin redaktəsi və s. kimi aktual məsələlər daxildir. Onun rəhbərlik etdiyi Kitabşünaslıq və Nəşriyyat işi kafedrası son illərdə tədris və elm sahəsində qazandığı nailiyyətlərə görə BDU-nun reyting cədvəllərində ön sırada qərarlaşmışdır. Knyaz Aslan 5 monoqrafiyanın, 30 kitabın, çoxsaylı elmi, elmi-kütləvi, ədəbi-publisistik məqalələrin müəllifi, bir çox kitabların ön söz müəllifi və redaktorudur. O, ABŞ, Rusiya, İran, Ukrayna, Gürcüstan və başqa ölkələrdə elmi ezamiyyətlərdə olub, beynəlxalq simpozium və konfranslarda elmi məruzələrlə çıxışlar edib, sertifikat, diplom və fəxri fərmanlarla təltif edilib.

HAQQIN SÖZÜ-SÖZÜN HAQQI.

YeniYOL

15 iyul 2017-ci il
№013 (51)

yeni_yol@mail.ru / İCTİMAİ QƏZET "yeni yol" Azərbaycan Respublikasının qəzeti / qəzet 17 iyun 2015-ci il tarixindən nəşr olunur

AMERİKA TİBBİNDƏ
YENİLİKLƏR EDƏN AZƏRBAYCANLI PROFESSOR

almışdır. Səid Aşina nevrologiya rezidensiyasını Albert Eynşteyn tibb kollecində edib. O, Montefior Baş ağrısı mərkəzində və Danimarka Baş ağrısı mərkəzində təhsilini artırmışdır.

Doktor Aşina Amerika Psixiatriya və Nevrologiya Şurasının və Nevroloji Müxtəliklərin Vahid Şurasının Baş ağrısı mərkəzində diplomatdır. Beynəlxalq Baş ağrısı Cəmiyyəti Təhsil Komitəsinin üzvüdür. Doktor Aşina həmçinin Baş ağrısı Pozuntularının Beynəlxalq təsnifatının 3-cü nəşri üçün Tension-Type baş ağrısı üzrə Beynəlxalq baş ağrısı cəmiyyətinin baş ağrısı təsnifatı alt komitəsinin üzvüdür. O, Nevrologiya İcmalının redaktoru və Baş ağrısı və Ağrı jurnalının məsləhət şurasının üzvüdür. Səid Aşina Amerika Baş ağrısı Cəmiyyətindən Kliniki Baş ağrısı Yoldaşlıq mükafatı və 2012-ci ildə Avropa Baş ağrısı Federasiyası/Baş ağrısı Tədqiqatları üçün İtaliya Cəmiyyətinin təsis etdiyi Enriko Qreppi mükafatları da daxil olmaqla bir sıra mükafatlar əldə etmişdir. Doktor Səid Aşina 2013-2014-cü illərdə Nyu-York Yüksələn Ulduzlar siyahısında Super Həkim adına layiq görülmüşdür. Onun tədqiqat maraqları baş ağrısı və xronik ağrı epidemiyologiyasını, kəmiyyət sensor testini, insan ağrı modellərini və miqrendə struktur beyin lezyonlarını özündə ehtiva edir.

AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasının Sərbəst elektron resurslarla iş şöbəsi tərəfindən "Azərbaycan Vikipediya"sında Nyu-York Lanqon tibb mərkəzində nevrologiya tibb dosenti və Nyu-York Lüteran Tibb Mərkəzində Baş ağrısı şöbəsinin rəhbəri, professor Səid Aşina haqqında məqalə yerləşdirilib.

Doktor Aşina tibbi dərəcəsinə Danimarkanın Kopenhagen Universitetində qazanmışdır. O, tibbi təcrübəsini Yeni Haven ştatının Yeil Universiteti tibb məktəbinin Müqəddəs Rafael xəstəxanasında

ARXEOLOQLAR TELAVİDƏ
QƏDİM TUNEL ŞƏBƏKƏSİ AŞKARLAYIBLAR

Gürcü arxeoloqları Telavi şəhəri ətrafında qədim şəhər yeri ərazisində nadir tunnel şəbəkəsi aşkarlayıblar. Bu barədə professor, tədqiqatçılar qrupunun rəhbəri Nika Tuşabrişvili məlumat verib.

O, arxeoloji ekspedisiyanın IX-X əsrlərdə əsası qoyulmuş qədim Telavinin qalıqlarını üzə çıxardığını qeyd edib. Tədqiqatçılar qrupunun rəhbəri deyib: "Mən xoşbəxtəm ki, bizim zəhmətimiz uğurla nəticələndi. Tapdığımız artefaktlar əcdadlarımızın keçmiş haqqında fikirləri kökündən dəyişir və Şərqi Gürcüstanda dövlətin əmələ gəlməsi tarixini bir neçə əsr irəli çəkir".

Ekspedisiya üzvlərinin qənaətinə görə, qədim şəhər yeri yəqin ki, tarixi qaynaqlarda xatırlanmayan qədim dövlətin paytaxtı olub. Arxeoloqlar aşkarladıkları bütün əşyaları şəhər muzeyinə veriblər. Avqust ayında tədqiqatçılar tunnelin tədqiqatını davam etdirəcəklər, yeraltı yollar lazer skanerinin yardımı ilə araşdırılacaq.

tçılar tunnelin tədqiqatını davam etdirəcəklər, yeraltı yollar lazer skanerinin yardımı ilə araşdırılacaq.

BATUMİ DELFİNARISINDƏ
DAHƏ BİR DELFİN BALASI DÜNYAYA GƏLDİ

Batumi delfinarisində Dana adlı delfinin körpəsi doğulub. Delfinarinin əməkdaşları son aylar bu körpənin dünyaya gəlişinə ciddi hazırlaşmışdılar. Bunun üçün onlar 24 saatlıq fəvqaladə iş rejiminə keçmişdilər. Doğuşun dəqiq vaxtını müəyyənəşdirmək üçün Dana exoskopiyadan keçirilmişdi.

Hazırda Dana və körpəsi özlərini yaxşı hiss edirlər. Ana və bala ayrıca hovuzda yerləşdiriliblər. Həmin hovuzda onlarla birgə Çuça adlı ana delfin və onun ötən yay dünyaya gəlmiş Quru adlı oğlu da yaşayırlar.

Delfinaridə deyiblər: "Adətən, doğuşdan dərhal sonra ana balasını nəfəs almaq üçün suyun üzünə qaldırır. Bundan dərhal sonra körpə anasıyla birgə üzməyə başlayır. Təxminən 15 dəqiqə sonra çağanın südlə bəslənməsinə başlanılır. Bu proses üç ildən çox davam edir. Delfin balası 6-8 aylığından südlə birlikdə balıq da yeyir".

Delfinaridə delfinlərin belə şəraitdə balalamasının az-az baş verdiyini bildiriblər.

Batumi delfinarisində belə hadisə artıq altıncı dəfədir ki, qeyd olunur.

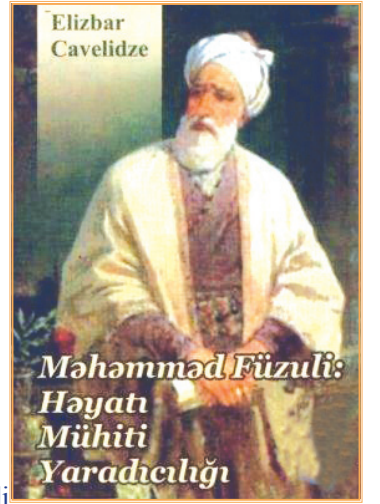
GÜRCÜ ALİMİNİN FÜZULİYƏ HƏSR
OLUNAN KİTABI BAKIDA NƏŞR EDİLİB

Görkəmli gürcü alimi, tanınmış türkoloq, Azərbaycanın əməkdar mədəniyyət işçisi, akademik Elizbar Cavelidzenin "Məhəmməd Füzuli: həyatı, mühiti, yaradıcılığı" adlı kitabı bu günlərdə AMEA-nın Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutu tərəfindən Azərbaycanda ilk dəfə olaraq nəfis şəkildə nəşr edilib.

AMEA-nın vitse-prezidenti, Nizami Gəncəvi adına Ədəbiyyat İnstitutunun direktoru, akademik İsa Həbibbəyli

kitabı "Akademik Elizbar Cavelidzenin Füzulinaməsinə" adlı esse janrında ön söz yazıb. Alim ənənəvi ön söz formatından fərqli şəkildə, poetik üslubda Azərbaycan-Gürcüstan ədəbi əlaqələrinin dünəni, müasir inkişafı, əsas simaları və gələcək perspektivlərini səciyyələndirib.

Yeni nəşr professor Bədirxan Əhmədovun elmi redaktorluğu və Mirzə Məmmədovun tərcüməsində oxuculara təqdim edilir.

"AZƏRBAYCAN-GÜRCÜSTAN:
DOSTLUĞUN İNKİŞAF YOLU" ADLI KİTAB
NƏŞR OLUNUB

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə "Azərbaycan-Gürcüstan dostluğu günləri" adlı yeni layihənin icrası davam edir.

Layihə çərçivəsində "Azərbaycan-Gürcüstan: dostluğun inkişaf yolu" adlı nəfis tərtibatlı kitab çapdan çıxıb. Nəşrin məsləhətçisi Milli Məclisin deputatları – akademik Nizami Cəfərov və Əflatun Amaşovdur. Nəşrin tərtibçisi və layihə rəhbəri Dəyanət Osmanlı, redaktorlar Rafiq Hümət və Mirzə Məmmədovdur.

"Türk dünyası İnfö" İctimai Birliyinin sədri Dəyanət Osmanlı bildirib ki, kitabda Azərbaycan və gürcü müəlliflərinin ölkələrimizin dostluq və əməkdaşlıq münasibətlərinə dair, habelə Gürcüstanı yönlilik mərkəzi erməni siyasətinin müxtəlif məqamlarını analiz edən materiallar yer alıb. Həmçinin burada ilbəl dinamikləşən, yeniləşən mehriban qonşuluq münasibətlərinə dair sənəd və məqalələr verilib. Azərbaycan-Gürcüstan prezidentlərinin görüşlərinin əhəmiyyətini əks etdirən məsələlər araşdırmaya cəlb edilib. Nəşr elmi dairələr, politoloqlar, ictimai fəaliyyətlə məşğul olan gənc nəslin nümayəndələri arasında Gürcüstan-Azərbaycan münasibətlərinin öyrənilməsi, milli maraqlarımızın müdafiəsi, o cümlədən milli-mənəvi dəyərlərimizin təbliği baxımından xüsusi əhəmiyyət daşıyır.

Kitabın təqdimatının Tbilisi və Marneuli şəhərlərində keçirilməsi nəzərdə tutulub.

BAŞSAĞLIĞI

Nəzərli, Kosalı və Vaxtanqisi ictimai məktəblərinin pedaqoji kollektivləri həmkarları Bədrəddin Vəliyevə oğlu

İlqarın

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumun ailəsinə, yaxınlarına və doğmalarına dərin hüznə başsağlığı verir, Allahdan səbr diləyirlər.

Allah rəhmət eləsin!

Afiq Muxtarovlu, Astan İmddadovlu, Mahir Məhəmmədovlu və Məcnun İsmayıloğlu Bədrəddin Vəliyevə oğlu

İlqarın

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumun ailə üzvlərinə, yaxınlarına və doğmalarına dərin hüznə başsağlığı verir, Allahdan səbr diləyirlər.

Allah rəhmət eləsin!

Təsisçi:
"Gürcüstan Gənclərinə Yardım
Və Maarifləndirmə Təşkilatı"

Redaktor:
Afiq Muxtarovlu
Yayım Direktoru:
Hacı Bəkiroğlu
Grafik dizayn:
Elsevər Əhmədov

ÜNVAN: Qardabani şəh. Kolkox küç, 4
TEL: (+995) 595 92 25 70
599 54 12 92
EMAIL: yeni_yol@mail.ru

Redaksiyaya gələn əlyazmalar geri qaytarılmır və onlara rəy verilmir. Müəlliflə redaksiyanın mövqeyi müxtəlif ola bilər. Qəzet hələlik ictimai əsaslarla yayımlanır və pulsuz paylanır. Qəzetdə müxtəlif informasiya agentliklərinin xəbərlərindən də istifadə olunur.